DEC 28 1920

A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
Circulated
All Over
CANADA
And Abroad

N. Y. Public Library
476 Fifth Ave.

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אומאפהענגיג
נאציאנאל

א צייטונג וועלכע גיט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטען

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

VOLUME VII No 2863 Toronto, Tuesday December 21 1920 י׳ טבת פרשה ויחי תרפ״א. טאראנטא, דינסטאג דער 21־טער דעצעמבער, 1920. PRICE THREE CENTS

קענעדע׳ס עקאנאמישע און פינאנציעלע לאגע ווערט ערגער מיט יעדען טאג

פרייז פון קענעדער דאלאר שוין געפאלען אויף אכציג סענט. — די שטאאטען זוכען אויסצושליסען קענעדער אגריקולטור פראדוקטען

עס איז פארהאנען א געפאהר דאס די עקאנאמישע און פינאנציעלע לאגע פון קענעדע זאל איצט ווערען נאך ערגער.

דער פרייז פון קענעדער דאלאר אין פארגלייך מיט׳ן אמעריקאנער איז נעכטען געשטאנען אכציג סענט, און עס ווערט געזאגט, אז עס איז פארהאנען א גרויסע מעגליכקייט דאס דער דאלאר זאל נאך מעהר פאלען.

פאכלייט און פינאנץ ענינים ווייסען ניט פארוואס דער קענעדער דאלאר איז דאס פלוצלונג געפאלען צו אזא נידעריגער מדרגה. לויט דעם אויסזיכטען, האט דער פרייז פון קענעדער דאלאר געדארפט איצט שטייגען אין א היפשער מאס, דעריבער ווייל עס ווערט איצט עקספארטירט א סך ווייץ פון קענעדע צו די פאראייניגטע שטאאטען. עס ווערען דאריבער געמאכט פארשיעדענע סברות.

גרויסע געפאהר אפצושטעלען אימפארט

א סך ידיעות וואס קומען אן פון די פאראייניגטע שטאאטען ברענגען די נייעס, דאס עס איז העכסט מעגליך אז דער קאנגרעס פון די פאראייניגטע שטאאטען זאל אננעהמען א געזעץ ניט ארייןצולאזען קענעדער אגריקולטור פראדוקטען. דאס ווערט געפאדערט פון א סך קוועלען, ווארום די אמעריקאנער פארמער האבען גענוג אייגענע תבואות און ווען עס ווערען נאך געבראכט תבואות פון קענעדע דאן פאלט דער פרייז.

אין גוט אינפארמירטע קרייזען הערשט א מיינונג, דאס עס איז העכסט וואהרשיינליך, דאס אזא געזעץ וועט אנגענומען ווערען און דארום ווערט גע־זעהען זעהר א שלעכטע לאגע פאר קענעדע.

פון איין זייט מ׳ז קענעדע קויפען אמעריקאנער פראדוקטען און פון דער אנדער זייט וועט מען איהרע אגריקולטור פראדוקטען ניט ארייןלאזען אין די שטאאטען. דאס קען ברענגען צו א לאגע דאס די פארמער פון די מעריטאים פראווינצען וועלען רואינירט ווערען. עס איז בלויז נאך פארהאנען איין האפנונג, דאס די אמעריקאנער רעגיערונג וועט ניט אננעהמען אזא געזעץ, ווארום קענעדע איז איינע פון איהרע בעסטע קונדען.

שטייער ארונטערנעהמען מאכט בעסער

אין ערשטען טאג פון זינט דער ,,לוקסוס" שטייער איז ארונטערגענומען געווארען, האט דאס געמאכט א גוטע ווירקונג אויף די געשעפטען פון לאנד. אזעלכע געשעפטען ווי פיאנא הענדלער, גראמאפאנאלא פארקויפער און עהנליכע האבען באלד באמערקט דעם אונטערשייד. די פיאנאס קאנען איצט פארקויפט ווערען פיעל ביליגער ווי פריהער.

ארבייטסלאזע ארמיי וואקסט איבער׳ן גאנצען לאנד

טאראנטא גיט אומזיסט עסען צו טויזענט ארבייטסלאזע. — צוויי טויזענט סאלדאטען ארבייטסלאזע. — מאסען ארבייטסלאזע דעמאנסטראציעס אין מאנטרעאל.

די לאגע פון די ארבייטסלאזע אין טאראנטא, וואקסט מיט יעדען טאג. זינט די לעצטע פאר טעג וואס די שטאדט האט אנגעפאנגען אויסצוטיילען עסען צו די ארבייטסלאזע, האבען זיך פארשריבען ארום דריי טויזענט מענשען. פון דער דאזיגער צאהל זענען איבער זעכצעהן הונדערט געוועזענע סאלדאטען.

די קאמיטע וואס האט זיך אונטערגענומען צו שאפען ארבייט פאר די ארבייטסלאזע איז זעהר ענטוישט. זי האט ארויסגעלאזען אן אויפרוף צו ווענדען זיך צו איהר ווער עס דארף ארבייטער, אבער גאר ווייניג האבען זיך געווענדעט.

פון די פופציג טויזענט דאלאר וואס די שטאדט האט באוויליגט איז שוין אויסגעטיילט געווארען א גאנץ היפשע סומע. עס ווערען איינגעהאלטען יעדען טאג ארום טויזענט מענשען מיט עסען און שלאפען.

מאנטרעאל לאגע זעהר ערנסט

מאנטרעאל, דעצעמבער, 20.

די ארבייטסלאזיגקייט דא אין שטאדט האט געבראכט צו זעהר אן ערנסטער לאגע. מען ווייסט ניט גענוי וויפיעל עס געהען ארום ארבייטסלאז, אבער, מען רעכענט אז מיטוואך ביי דער דעמאנסטראציע וואס איז ארגאניזירט געווארען פון די ארבייטסלאזע, וועלען זיך באטייליגען ווייניגסטענס ארום צעהן טויזענט ארבייטער.

יאנג דזשודעא שטעהט צוזאמען מיט דער ציוניסטישער ארגאניזאציע

(ספעציעל צום ,,אידישען זשורנאל")

פילאדעלפיא, דעצעמבער 20. (א. ק. ב.) ביי דער לעצטער זיצונג פון דער קאנווענשאן פון די יאנג דזשודעא איז באשלאסען געווארען צו פארבלייבען אין ענגער פארבינדונג מיט דער אלגעמיינער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

די קאנווענשאן איז געשלאסען געווארען מיט אבאנקעט. עס זענען אויסגעוועהלט געווארען פאלגענדע בעאמטע: ריכטער דזשוליוס מעק, עהרען פרעזידענט, ראבי דזשייקאב קאהן, פרעזידענט און אן עקזעקוטיווע פון 21. זיבעצעהן פון ניו־יארק, די איבריגע פון דער פראווינץ.

ניו יארקער אידען פראטעסטירען געגען אימיגראציע גזירות

(ספעציעל צום ,,אידישען זשורנאל")

ניו־יארק, דעצעמבער, 20. (א. ק. ב.)

א מאסמיטינג וואס איז געווען באזוכט פון איבער דריי טויזענט אידישע בירגער האט אנגענומען א פראטעסט געגען דעם אנטי - אימיגראנטען געזעץ, וואס איז אנגענומען געווארען אין קאנגרעס, און ליגט איצט פאר׳ן סענאט. אלע רעדנער האבען אטאקירט אזא פראיעקט מיט׳ן אנטיסעמיטיזם וואס ווערט אנגעפיהרט פון הענרי פארד.

עס איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע צו פארלאנגען פון׳ם סענאט צוריקצואווייזען דעם ביל.

שלום אויסזיכטען אין אירלאנד פארשוואונדען

לאנדאן, דעצעמבער, 20.

די שלום אויסזיכטען אין דער לאגע פון אירלאנד האבען זיך געווענדעט צום ערגערען. דער גלח א׳פלאניגען, וועלכער איז דער וויצע - פרעזידענט פון דער אירלענדישער רעפובליק, האט געזאגט וועגען לאיד דזשארדזש, דאס בלויז דאן וועט מען קענען רעדען פון שלום ווען דאס ענגלישע פאלק וועט אנערקענען די אירישע פאר גלייכע יחכנים מיט זיך אליין.

א יאהר פוצען די שיך טרעפט אן אזוי פיעל וויפיעל אמעריקאס מלחמה חובות

שיקאגא, דעצעמבער, 20.

עדווארד דזשיימס קאטעל, דער שטאטיסטישער סטאטיסטיקער פון פילאדעלפיא האט ערקלעהרט, ביי א באנקעט, דאס ווען אלע מענשען פון די פאראייניגטע שטאאטען וואלטען איין יאהר בלויז געפוצט זיך אליין די שיך וואלטען זיי אפגעשפארט אזוי פיעל וויפיעל עס טרעפען אן אמעריקא׳ס מלחמה חובות.

זאגען גאז העכערונג איז בארעכטיגט

פינאנץ קאמישאנער מר. דאס און סיטי אודיטאר מר. בקאט, האבען באריכטעט צום סיטי קאונסיל נעכטען, דאס די קאנסומערס׳ גאז קאמפאניע איז געווען בארעכטיגט צו העכערען דעם פרייז פון $1.10 אויף $1.25.

מיסעס סיליק פארלירט דעם פראצעס

דאס אפיעל געריכט אין אסגוד האל האט נעכטען ארויסגעגעבען אן ענטשיידונג, דאס מיסעס דזשיי. סיליק איז ניט בארעכטיגט צו באקומען אויסגעצאהלט די דריי טויזענט דאלאר אינשורענס וואס איהר מאן האט געהאט אין דער ניו־יארק לאיף אינשורענס קאמפאניע. די קאמפאניע האט באהויפטעט דאס מר. סיליק האט ניט געענטפערט ריכטיג די פראגען ביים ארויסנעהמען די פאליסי.

סיטי קאונסיל האט געהאלטען דעם לעצטען מיטינג

נעכטען איז געהאלטען געווארען די לעצטע זיצונג פונ׳ם היי־יאהריגען סיטי קאונסיל. עס איז אנגענומען געווארען דער באשלוס וואס ווערט שטענדיג אנגענומען צו געבען ערלויבניש דער באארד און קאנטראל אויסצוצאהלען געלדער אהן דער הסכמה פון סיטי קאונסיל, אבער דער גאנצער צייט ביז צום 1־טען יאנואר.

היינט דער קאנצערט

דער קאנצערט ארראנזשירט פון שלמה שמולעוויטש קומט פאר היינט אין נייישאנאל טהעאטער, וואו שלמה שמולעוויטש צוזאמען מיט זיין 9 יעהריגע טעכטערל דאראטהי, וועלען אויפטרעטען אין א רייכען פראגראם פון אייניגע אידישע פאלקס לידער און דעקלאמאציעס.

דער פראגראם פונ׳ם קאנצערט געפינט זיך אויף א צווייטער זייט פון דיעזער צייטונג.

רוס בארויבט אויף 21 הונדערט דאלאר

מאנטרעאל, דעצעמבער, 20.

קאסין איוואנטשוק, וואס איז אהער געקומען מיט דעם צוועק אויפצוזוכען זיך אויף א שיף אפצופאהרען צוריק נאך רוסלאנד איז אריינגעפאלען אין א באה, און ארויסגעקומענדיג האט ער אויסגעפונען דאס מען האט איהם אויסגערייניגט פון זיינע קעשענעס די 21 הונדערט דאלאר וואס ער האט געפיהרט אהיים.

קרובים פון אביגדור ציטראן זאלען זיך אפרופען

קרובים פון אביגדור ציטראן, פון מלאווא, פוילען, וואס איז פארהאלטען געווארען ביים האפען, זענען געבעטען מאמענטאן צו ווענדען זיך צו מר. ס. ה. קאלאמאן, 160 דזשאהן סטריט אדער טעלעפאנירען אדעליעד 567. עס איז פון א העכסטער וויכטיגקייט.

אמאלגאמייטעד שאפט א מיליאן דאלאר צו פיהרען דעם קאמף

(ספעציעל צום ,,אידישען זשורנאל")

ניו־יארק, דעצעמבער, 20. (א. ק. ב.)

ביי א קאנפערענץ וואס איז אפגעהאלטען געווארען פון דער גענעראל עקזעקוטיווע פון דער אמאלגאמייטעד קלאדינג ווארקערס אין אמעריקא, איז באשלאסען געווארען צו זאמלען א פאנד פון א מיליאן דאלאר אויף אנצופיהרען דעם איצטיגען קאמף געגען דער אסאסיאיישאן פון די מאנופעקטשורערס וואס ווילען צוברעכען די יוניאן.

עס איז באשלאסען געווארען אז דער פאנד זאל געזאמעלט ווערען ביז צום 15־טען יאנואר.

שיקאגא גיט די ערשטע הונדערט טויזענט דאלאר

באלד ווי דער באשלוס איז אנגענומען געווארען, האט מר. סעמיועל לעווין, דער מענעדזשער פון דער שיקאגא דזשוינט באארד ערקלעהרט דאס שיקאגא וועט געבען די ערשטע הונדערט טויזענט דאלאר אויף אנצופיהרען דיעזען קאמף.

וועלען קויפען שפייז פאר סטרייקער.

דער ערשטער קאנפערענץ האט אויך באשלאסען צו באשטימען א קאמיטע אנצופיהרען פארהאנדלונגען מיט געשעפטסלייט דאס פארקויפען עסענווארג מיט׳ן צוועק צו זעהען דאס די שניידער זאלען קאנען קויפען שפייז פראדוקטען ביליגער.

שיסען אויף א רוסישער שיף, באלשעוויקעס פאדערען אן ערקלעהרונג

לאנדאן, דעצעמבער, 20.

א דראטלאזע טעלעגראמע וואס איז היינט אהער דערהאלטען, געווארען פון מאסקווא מעלדעט, דאס די רוסישע שיף זעיענאב, איז אטאקירט געווארען פון א פראנצויזישער טארפידא שיף וואס איז געווען פינף מייל ווייט פון פאטי, אויפ׳ן שווארצען ים.

די טעלעגראמע זאגט דאס אויסער׳ן מיניסטער טשיטשערין האט געפאדערט אן ערקלעהרונג פון דער פראנצויזישער רעגיערונג און אויך געפאדערט צו באצאהלען דעם שאדען וואס איז געמאכט געווארען צו דער שיף.

קעמפיין ווערט פארגעזעצט היינט און די גאנצע וואך

היינט און די אלע איבעריגע טעג פון דער וואך וועט דער קעמפיין פון דער אימיגראנטען קוועליאפט אנגעפיהרט ווערען, און וואלאנטירן וועלען באזוכען יעדען אידען פאר ביישטייערונגען.

נעכטען איז געווען דער ערשטער טאג פונ׳ם קעמפיין, און אונטער די אומשטענדען איז ער געווען גאנץ ערפאלגרייך.

היינט אווענט וועט די עקזעקוטיווע קאמיטע האבען איהר רעגולערען מיטינג, ביי וועלכען קעמפיין באריכטען וועלען אויסגעהערט ווערען.

אלע אינפארמאציעס וועגען דעם קעמפיין ווערען געגעבען פון דעם הויפט אפיס 399 ספעדיינע עוועניו.

זאמלונג פאר׳ן שרייבער פאנד וועט זיך שליסען מיט א גרויסען ליטעראריש-מוזיקאלישען אווענט

די היגע גרופע אידישע שריפטשטעלער וועלכע פיהרען אן פאר דער לעצטער צייט א זאמלונג פאר די נויט - ליידענדע קאלעגען אין מזרח־אייראפא, האט ארראנזשירט אויף זונטאג, דעם 2־טען יאנואר א גרויסע ליטעראריש - מוזיקאלישע אונטערנעהמונג.

איינצעלהייטען וועגען דעם אווענט און אויך די רייכע פראגראם וועלכע ווערט פארבערייטעט וועלען פארעפענטליכט ווערען די טעג.

מיט דער אונטערנעהמונג וועט זיך שליסען די זאמלונג פאר׳ן שרייבער פאנד אין טאראנטא.

ביז איצט איז געזאמעלט געווארען א סומע פון 300, אן אומבאדייטענדע סומע פאר אזא גרויסער אידישער שטאדט ווי טאראנטא, און ספעציעל אין פארגלייך מיט דער גרויסער נויט פון די אידישע שרייבער און קינסטלער אין מזרח־אייראפא.

אין א בריעף צו דעם רעדאקטאר פון ,,אידישען זשורנאל" שרייבט יוסף מארגאשעס, סעקרעטאר פון פרין שרייבער פאראיין אין ניו־יארק, צווישען אנדערעס, פאלגענדעס;

,,מיר באקומען איצט זעהר פיעל בריעף פון אידישע שרייבער און קינסטלער וועלכע נויטיגען זיך זעהר אין שנעלער הילף. מיר טוען פאר זיי אלעס וואס מיר קענען, אבער איין הקומץ משביע את הארי...

דער היגער קאמיטעט האט דערהאלטענדיג דעם בריעף, גלייך אפגעשיקט צום פרין שרייבער פאראיין א טשעק אויף 250 דאלאר, און ס׳איז באלד ארראנזשירט געווארען די אויבענדערמאהנטע אונטערנעהמונג. דער קאמיטעט האפט אז די אידען פון טאראנטא וועלען מאכען די אונטערנעהמונג פאר׳ן גרעסטען ערפאלג.

4־טע קוויטירונג

ברענטש 220 אר. רינג	$5.00
פ. פרומהארץ	5.00
ל. לובעצקי	1.00
געזאמעלט דורך ה. שמערלער:	
מרס. מענסאן	$5.00
דר. הימעלשטיין	2.00
י. זינגער	1.00
י. עהרמאן בן־עזרא	1.00
געזאמעלט דורך ע. פרענקער:	
לאקאל 46 העט מייקער יוניאן	$5.00
ל. פרענקעל	1.00
י. שעפער	1.00
לעווין	50
ח. קרעסמאן	50
בעלקער	25
ג. גלאכמאן	50
ז. גאלדבערג	50
ברעס	25
געזאמעלט דורך מ. יאמפאלסקי:	
מ. יאמפאלסקי	$1.00
ח. קרוגער	1.00
ג. גליקמאן	1.00
צוזאמען	$32.50
פון פריהער קוויטירט	$267.50
טאטאל	$300.00

דער קאמיטעט בעט דרינגליך אלע די וועלכע זאמלען געלט אויף סובסקריפשאן - ליסטען צו ברענגען דאס געלט אין אפיס פון ,,אידישען זשורנאל" צום קאסירער, א. רייגוויין.

ווערען געזוכט

פעהיל נייטאן און באריס לאנדע ווערען געזוכט — עס איז דא פאר זיי זעהר א וויכטיגער בריעף פון זייערע קרובים פון פראסקוראוו.

ווינטיג

אויף היינט זאגט דער וועטער נביא וועט זיין אביסעל ווינטיג און ניט קיין גרויסע ענדערונג אין טעמפעראטור.

ענגלאנד וויל פראפיטירען פון וואס זי נעהמט איבער דעם מא איבער פאלעסטינא

(ספעציעלע קייבעל צום ,,אידישען זשורנאל".)

לאנדאן, דעצעמבער, 20. (א. ק. ב.) — די היגע ,,טיימס" איז געקומען ערשיאריעל מיט א גאנצער טענה צו דער נאציאנען ליגע פאר הערפאר וואס זי האט פארלאנגט דאס די פונקטען פון די מאנדאטען זאלען עפענטליכט ווערען און דיסקוטירט ווערען פון די אלגעמיינע פארזאמלונג.

די צייטונג זאגט, דאס די שטייער צאהלער פון לאנד ווילען זיך פון טראגען די לאסט צו באשיצען דעם מאנדאטען לאנד אויב דער מא וועט ניט באקומען הנדלים א מיליטערישע אדער עקאנאמישע אויבערהא

וויל ניט זיין קיין שליח

אויב דער מאנדאטאר, זאגט די ,,טיימס" זאל מוזען איבערגעבען פונקט צו דער גענעראל פארזאמלונג פון דער נאציאנען ליגע, דאן וואס ראלע שפיעלט דאס איהר מאכט? אזא לאנד ווערט דאן ניט מעהר די זיסטיגער שליח פון דער נאציאנען - ליגע.

גראף וויטע זאגט א גוט-ווארט פאר אידען

די ,,דיילי טעלעגראף" האט דא אנגעפאנגען צו דרוקען די מע גראף וויטע.

אין דעם ערשטען קאפיטעל דערצעהלט וויטע וועגען זיין רייזע נא ריקא, און ווי אזוי ער איז געהיט געווארען פון דער געהיים פאליציי. די איז געווען דאס, וואס עס האט זיך פארשפרייט א קלאנג אז די יאפאנע די אידען ווילען איהם הרג׳נען.

האט באזוכט די אידישע געטא פון ניו־יארק

אבער קומענדיג אין ניו־יארק, דערצעהלט וויטע, האט ער באזוכט די אידישע געטא. דארטען האבען איהם די אידען דערקענט. מען האט אויפגענומען זעהר פריינדליך. טויזענטער אידען זענען צו איהם געקו בען פאר איהם געלויבט די אמעריקאנער פרייהייט, אבער די אידען האבען איהם אויך מודה געווען, דאס זיי בענקען צוריק נאך רוסלאנד, וואו שלעכט רוסלאנד איז געווען. זענען דאך דארטען געלעגען די ביינער פון עלטערען.

האסען די רוסישע רעגיערונג אבער האבען ליעב ה

וויטע דערצעהלט דאס די אידען האבען זיך מודה געווען, דאס ה בען די רוסישע רעגיערונג, אבער האבען ליעב דאס רוסישע לאנד אליין.

די אידען אין פארטסמאוטה, זאגט וויטע, האבען ארויסגעוויזען זעלבען געפיהל.

נייע פארארדנונג פון סער הערבערט סעמיועל פארב האלטען פארזאמלונגען אהן אן ערלויבניש

אונזער ירושלים׳ער קארעספאנדענט מעלדעט, דאס סער הערבערט סעמיועל, דער העכסטער קאמיסאר פון ענגלאנד נאך פאלעסטינא, האט געגעבען א באפעהל דאס עס טארען ניט געהאלטען ווערען קיין אייגציג זאמלונג אהן דעם, פריהער צו לאזען וויסען וועגען דעם. עס ווערט גע איידער א פארזאמלונג דארף איינגערופען ווערען, מוז פריהער געמעלדען ווערען דעם צו דער פאליציי. עס מוז געמעלדען ווערען דאס פלאץ און צייט ווען די פארזאמלונג דארף געהאלטען ווערען. אויך מוז די מעלדונג אונטערגעשריבען פון א פאראנטווארטליכער פערזאן.

אין פאל עס ווערט ניט אויסגעפאלגט דער נייער באפעהל, ווערט באשטראפט מיט א חודש געפענגניש און פופצעהן פונט שטראף.

ארטאדאקסיע ווערט ארגאניזירט אין ענגלאנד

גרויס כבוד איז דא אפגעגעבען געווארען א דעלעגאציע פון ארט סישע אידען וואס זענען געקומען אלס פארשטעהער פון דער פוילישער ישראל, מיט׳ן צוועק צו ארגאניזירען אין לאנדאן א צענטראלע ביורא וועלטליכער ארגאניזאציע, ,,אגודת ישראל".

סער סטיוארט סעמיועל איז געווען דער פארזיצענדער פון א פארזאמלונג וואס איז אפגעהאלטען געווארען לכבוד די געסט. סער ס זייענדיג אליין א מזרחי, האט אפעלירט אז די אגודת ישראל זאל איינינגען מיט דער מזרחי, און אויף אזא אופן וועט דאס גאנצע ארטא אידענטום זיין פאראייניגט.

צווישען די רעדנער זענען געווען הרב דאמפאלאצקי פון או רעווין, הרב ראהעניהיים פון ציריך. די רבנים יאנג און הורוויץ פון און הרב הארעווייץ פון ירושלים.

נתן בירענבוים אויסגעפייפט

נתן בירענבוים, פון טשערנאוויץ, איז אויך געווען איינער רעדנער, און ווען ער האט אויסגערופען דאס ,,ער וועט ניט ערלויבען אידישע פאלק זאל געפיהרט ווערען פון משומדים און אפיקורסים", דער גרויסער עולם אויסגעפייפט און ער האט געמוזט ארונטערגעהען פון פארמע און אויפהערען רעדען.

וויצמאן קומט אין אמעריקא אין פעברואר

עס איז דא ערקלעהרט געווארען, דאס פראפעסאר חיים וויצ פאהרען אין די פאראייניגטע שטאאטען אין חודש פעברואר, וועט ביייוואוינען די קאנווענשאן פון די קענעדער ציוניסטען.

עס ווערט אויך געזאגט, דאס דר. גאלדיטש וועט קומען פריהער וועגען דער רייזע פון פלאטאפאלסקי און זשאבאטינסקי, איז נאך ניט ב

ש׳ דובנאוו הונגערט און לערנט אין פעטראגראדער אוניווערזיטעט

ריגא, דעצעמבער, 20. (א. ק. ב.) — א ידיעה מעלדעט אהער, דובנאוו, דער בארימטער אידישער געלעהרטער וואס איז אין דער אנ דעם פאלקס אוניווערזיטעט אין פעטראגראד, הונגערט אבער טייל זיין קענטעניש מיט זיינע מיט־מענשען.

פוילישע אידען בעטען שטיצע פאר אוקראינישע פליכ

ווארשא, דעצעמבער, 20. (א. ק. ב.) — די היגע קאמיסיע וואס הילף פאר די אוקראינישע פליכטלינגע, האט ארויסגעלאזען אן אפיל שטיצע. אויף דעם אפיעל זענען אונטערגעשריבען פיליטקי, עמיל ווידמאן און דר. גאלדפלאם.

באפוילען אויסצובעסערען די לאגע צווישען אידען און פאליאקען

עס האט זיך דא דערוועהען א גרויסע ענדערונג אין דער לא די אידען און פאליאקען. ביז איצט האבען די אידען געדארפט בעטען דערלאזען צו הרוגות, אבער איצט האט אינגאץ דאשינסקי, דער שער וויצע־פרעזידענט אין פוילישען קאבינעט ארויסגעגעבען פוילע שטעדט איינצופיהרען ארגאניזאציעס וועלכע זאלען אויפנא איינצושטעלען גוטע באציהונגען צווישען אידען און פאליאקען.

די חסידישע פּאַכטער

... אריגינעלער ראמאן אים דעם פוילישע - חסידיש - אידישען לעבען

ספּעציעל געשריבען פאַר'ן „אידישען זשורנאַל”

פון י. ב—ם

(125־טע פאָרזעצונג)

...ם אחיים פאַהרען פון דעם רבין ...שוין פּרעהלאַך.

...ר' איטשע איז געזעסען אין וואָגען ...רטם, ארויסגעלאָזען דעם קאָפּ, ...כט די אויגען. ביידע שפּיצען ...ה זיינען געווען באַהאַנגען מיט ... וואָס האָט זיך אָנגעקליבען פון ...ערע, וואָס ער האָט אַלע מאָל ...לאָזען.

...ים און די שנורען זענען אויך ...ען שטיל. ניט געוואָגט צו ריידען ...קדם. די חרפה איז געווען זעהר ...ם, אזוי דאָס זיי האָבען ניט גע־...טס וועמען צו באַשולדיגען.

ר' איטשע וועלכער האָט זיך גאָר ... פארגעסען אין דער גאַנצער גע־...כטע, אין דעם ארעסט פון חיים'ען, ...ענען די אַלע מעשות און ערציילונגען ... מען האָט אויסגעטראַכט וועגען ...איהם, וואָלט קיינמאָל ניט געגלויבט ...ן זיי וועלען וואָגען איהם אזוי צו טון. ... די וועלען איהם קומען שטערען די ...ת. א פרישער האָס האָט זיך אין ...ן ערוועקט. א נקמה האָט אויסגעראַטען דעם בחור פון זיין שטעדטעל. ער איז קוים איינגעזעסען אויף'ן וואָגען. אזא חוצפה, האָט ער צו זיך גערערט, אזא הולטאַיסטווא, אנשטאט קומען צו מיר אין הויז זיך דורכשמועסען ווי א פריינד, בעטען ענטשולדיגונג ביי מיר פאר דאָס געטונע, איז זי גאָר גע־לאָפען מיך אזוי פארשעהמען, אַנטון מיר אזא בושה.

און ווער?

א פרוי!

און פיליכט איז דאָס גאָר ניט איהר ארבייט, פיליכט האָבען דאָס געטון מיינע קאָנקורענטען, וועלכע זוכען נקמה צו נעהמען פון מיר. א פרוי וואָלט ניט געהאַט אזוי פיעל שכל. זי פארשטעהט ניט צו געהן אזוי ווייט.

אנפאַנגען א שמועס מיט זיין פרוי האָט ער אויך ניט געוואָלט.

ער האָט ניט געוואָלט אז דער בעל עגלה זאָל הערען וואָס זיי וועלען ריידען, אום עס ניט צו טראָגען איבערן שטעדטעל.

ניט מיט קיין בעסער הארץ זיינען אויך אחיים געפאָהרען די מחותנים פון חתן'ס צד.

אויך פינקעלשטיין האָט געשוויגען און ניט גערעדט מיט זיינע אייגענע. אויך ער האָט געהאַט נייע צרות פון זיין געפונענעם־אוצר.

ער האָט ניט געוואוסט אז הירשעל איז אן אנטלאָפענער ארעסטאַנט, וואָלט ער דאָס געוואוסט וואָלט ער פיליכט איהם ניט ארייננעלאָזען אין הויז. ער איז זיכער געווען אז זיין זוהן איז צוריק געקומען דערפאַר ווייל איהם איז מיאוס געוואָרען ארום צו וואַנדערען איבער דער וועלט, און יעצט וועט ער אלס פאָטער איהם לערנען ווי אזוי צו לעבען.

פיליכט וועט געלינגען צו מאַכען פון איהם א בעל תשובה, האָט פינקעלשטיין געקלעהרט.

אָבער!

וואָס וועט יעצט זיין מיט'ן שידוך?

ווען הירשעל איז ניט געווען איז אברהמ'ל געווען דער איינגסטער זוהן א שידוך צו טון. יעצט אָבער ווען הירשעל איז צוריק געקומען און ער איז עלטער אויך. דאַמאָלס איז דאָך שוין די פראַגע פון א שידוך אויך.

און טאַקי פארוואָס ניט א שידוך טון מיט איהם?

צייט איז דאָך געווען, איבעריגענס ווען ער וועט פארבונדען ווערען מיט א שידוך וועט ער פיליכט פארגעסען די נארישקייטען וועלכע ער האָט זיך איינגערעדט יונגערהייט, און גוט מאַכען דעם פעהלער וועלכען ער איז באַגאַנגען, און אזוי ארום צוריק ראַטעווען דעם כבוד פון דער משפּחה.

ביי פינקעלשטיינען איז געבוירען געוואָרען נאָך א געדאַנק.

נעהמען הירשלען צום רבין זאָל לעבען, הייסען איהם דאָרט חרטה האָבען אויף אַלעס וואָס ער האָט געטון ביז יעצט, און ביים רבין זאָל ער געבען זיין פארשפּרעכען אז ער וועט אויף ווייטער זיין גוט און פרום.

פינקעלשטיין האָט אָנגענומען די מיינונג אז ער איז שולדיג אין דעם וואָס עס האָט זיך געטראָפען ביי די תנאים, ווייל אין זיין משפּחה איז דאָ א פסול, זיינס א זוהן איז אראָפּ פון גלייכען וועג, ווי אויך מעגליך דערפאַר וואָס ער האָט געוואָלט תנאים שרייבען מיט דעם איינגסטען זוהן פאַרן עלטערען.

זיינע פּלענער האָט ער אָבער קיינעם ניט געוואָלט אויסזאָגען. ער האָט פריהער געוואָלט באַקאַנט ווערען מיט דעם לעבען פון זיין פאַרשוואונדענעם זוהן וועלכער האָט זיך נאָר וואָס צוריקגעקעהרט צו איהם.

דאָס געשעפט געהט יעצט גלאַטיג. ארבייט א סך איז דאָרט ניטאָ, און איך וועל זיך נעהמען גענוג צייט נאָכצוקוקען אויף איהם.

הירשעל האָט פון זיין פאָטערס פּלענער ניט געוואוסט. ער האָט בלויז געוואָרט צו זעהן די רעזולטאַטען פון די תנאים, ווי אזוי אַלעס וועט צוגעהן. ער איז זיכער געווען, אז זייענדיג אין איין הויז מיט'ן חתן, וועט ער האָבען א מעגליכקייט צו וויסען אַלעס וואָס עס קומט פאָר.

ער האָט אויך געפּלאַנעוועט ווי אזוי זיך צו קענען דורכשרייבען מיט שיינדעלען, אום איהר צו אינפאָרמירען אַלעס וועגען זייער הויז.

(ווערט פאָרגעזעצט)

פּראָגראַם

פון שלמה שמולעוויטשעס קאָנצערט היינט אָוונט אין נייישאַנעל טעאַטער.

התקוה, ביי דאָרטהי סמאָל.
פּאָגראָמען ביי שלמה שמולעוויטש.
משיח בן דוד — שלמה שמולעוויטש
נדן געלט — שלמה שמולעוויטש.
די גאולה, ביי דאָרטהי סמאָל.
די וועלט איז א וואַלד ש. שמולעוויטש.
ישראל בין העמים — שמולעוויטש.
פידעל סאָלאָ ביי מאַסטער הערואַלד סומבערג, אויך א אידישע קאָמפּאָזיציע פארפאַסט פון ש. שמולעוויטש, אקאָמפּאַנירט ביי מיס איירא סומבערג.
דער באָרדער, דאָרטהי סמאָל.
דער בלוטיגער פּלאַנעטער (דעקלאַמאַציע) ש. שמולעוויטש
דעם שניידערס כאַז דעקלאַמאַציע.
א רעדע, בן ציון נאַטאַנזאָן.
א מאַמעס ווערט, דאָרטהי סמאָל.
כל זמן מען לעבט „ ”
די מוטער, אין ענגליש, ש. שמולעוויטש.
דער הערינג ש. שמולעוויטש.
אל תשליכני, דועט ביי פאָטער און טאָכטער.
ס. פליישמאַן און אָרקעסטער וועלען די נומערן אַקאָמפּאַנירען.
פאָרזיצענדער פון אָוונט בן ציון נאַטאַנזאָהן.

קוויטירונג

אויף דער זילבערנער חתונה ביי מר. און מרס. פּערלמאַן 100 דעניסאָן עוו. געפייערט ביי דער צוזאַמענקונפט פון דער פאַמיליע איז געזאַמעלט געוואָרען 20 דאָלאַר. 10 דאָלאַר איז איבערגעגעבען געוואָרען צו א פאַמיליע פון א קאָנסאַמטיוו פאַמיליען פאָטער און 10 דאָלאַר איז איבערגעגעבען געוואָרען צום „אידישען זשורנאַל” פאַר דם מושב זקנים.

1154)

שטימט דיוזי
אַלדערמאַן וואָרד 7

ה. מ. דיוזי.
34 אונג מאָונט ראָוד.

פּראָגרעסיווע פּאָליסי.

צו פאַרבינדען די בלור סטריט קארס. א סאַבוויי אויף בלור צווישען לענסדאַון און דאַנדעס סטריט.
אַלע פאָלקס ארבייטען זאָלען אָנגעפאַנגען ווערען כדי צו געבען באַשעפטיגונג צו טאָראָנטאָר ארבייטסלאָזע.
פאָלקס איינגענטום, א שטאַרקער אונטערשטיצער פון דער הידרא.
צו באַלייכטען די נעמען פון די גאַסען.
בעסערע סאַניטאַרישע באַקוועמליכקייטען.
גענוג פּלאַץ אין די סקולס.
שטיצען היימישע אינדוסטריע.
פאַרטאַכלעסיגט ניט צו שטימען אין וואָרד 7.

—for the good
of the community.

אונזער אורזאַכע פאַר'ן עקזיסטענץ

די דאָזיגע קאָמפּאַניע שטרעבט צו געבען איהרע קאָסטומער א גענינגענדען צאָהל גאַז, צו יעדער צייט און פאַר א מעסיגען פּרייז, און צו פאַרזיכערען די שער־האָלדער א צימליך גוטען איינקונפט פאַר זייער אינוועסטמענט.

דאָס געזעץ באַשטימט איהרע דיווידענדען, און ווערט צום ערשט ארונטערגערעכענט פון איהרע אָפּעראַציאָנען. דער קאַפּיטאַל סטאָק פון דער קאָמפּאַניע איז אין גאַנצען אלגעמיינער סטאָק, עס איז ניטאָ קיין פּאַרגעציגענער סטאָק, אהן באַנדס און אהן „וואַסער”.

די באַשטימטע דיווידענט ראַטע איז צעהן פּראָצענט, אָבער דאָס מיינט נים אז די שער־האָלדער באַקומען 10%.

די גרעסטע טייל פון סטאָק איז געקויפט געוואָרען פאַר א פּרעמיום פּרייז ווי די נאָמינאַלע ווערט. און דערפאַר באַקומען די שער־האָלדער ווייניגער פון 6%.

אויפ'ן באַלאַנס פון קאַפּיטאַל סטאָק, וואָס דאַרף אין גיכען ארויסגעלאָזען ווערען, ווערט ניט ערוואַרטעט דאָס עס וועט קענען פאַרקויפט ווערען וועניגער ווי אויף א זעקס פּראָצענט באַזיס, אָבער עס שטעהט אויפ'ן זעלבען גראַד אַלס פאַרזיכערונג ווי רעגיערונג'ס באָנדס.

THE CONSUMERS' GAS COMPANY
OF TORONTO

וואָלונטירען פאַר אימיגראַנטען קעמפּיין

די אידישע רעליעף און אימיגראַנטען הילפס געזעלשאַפט לאָזט וויסען אַלע וואָלונטירען, אז זייער אָפיס אין 399 ספּעדיינע עוו. איז אָפען יעדען טאָג פון 9 פריה ביז 9 אָוונט. קומט אריין נאָך אינפאָרמאַציעס, אדער נאָך מעהר רעסיטס, אדער נאָך אנדערע דיסטריקטען.

אויך די וואָלונטירען וואָס האָבען זיך פארשריבען און וואָס האָבען נאָך ניט אָנגעקומען זייערע דיסטריקטען זיינען געבעטען צו קומען אין אָפיס און דאָרט וועט איהר באַקומען אייער ארבייט. אויך יעדער איד וואָס פיהלט זיך אז ער קען העלפען אדער דורכ'ן וואָך אדער זונטאָג, מעלדעט זיך אין אָפיס און מיר וועלען אייך אנטיילען ארבייט.

לואיס ווינקלער

דר. פיראזאפיע
ווינשט צו אַנאָנסירען די

ערעפנונג

פון זיין הייקלעס און צום מעהרסטען אָפּ־טו־דייט אַפּטיקעל פּאַרלאָהס, אין

411½ יאָנג סטריט

אַלע מאָדערנסטע אינסטרומענטען וואָס די וויסענשאַפט ווייסט, וועלען געברויכט ווערען צום עקזאַמינירען די אויגען. אַלע גלעזער וועלען געשליפען ווערען אין פּלאַץ, פארשפּאַרנדיג אייך דעם מיטעלמאַנס פּראָפיטען.

מיר וועלען הויך שעצען אז איהר וועט אונז פּאַטראָניזירען.

טעלעפאָן מיין 1719.

דר. סיגעל

דענטיסט
425 בלור סט. וועסט
קאָרנער ראָבערט סטריט
טעלעפאָן קאָלעדזש 2820

יעקב מ. בענעט

(פון בענעט און קעמעראָן)
באַריסטערס, סאָליסיטערס, נאָטאַריעס א. ז. וו.
2901 דאַנדעס סט. וועסט טאָראָנטאָ
טעלעפאָן דזשאַנקשאַן 9077
וואוינונג טעלעפאָן דזשאַנקשאַן 983

דר. ס. פּערלמאַן

דענטיסט
341 באַטהורסט סטריט.
טעלעפאָן קאָלעדזש 5720
נים אכטונג אויף דער גרויסער עלעקטרישער שילד.
ברידזש ארבייט צו מעסיגע פּרייזען.
אָפען אין אָוונט.

דר. ס. פּיוניק

דענטיסט
שמערצלאָזע עקסטראַקשאַן פון ציינער
קאָר. קווין און ספּעדיינע עוו. רום 2
טעלעפאָן אַדעלייד 4067.

טעלעפאָן אַדעלייד 5615

דר. מ. קייטס

דענטיסט
218½ קווין וועסט.
(קאָר. מיקאָל סטריט.)
טאָראָנטאָ.

דר. ב. לאַנדוי

דענטיסט
אָפיס
דאַנדעס קאָר. ספּעדיינע
קאָלעדזש 6073

צו פערענטען

צו פארענטען אן אכט רומיגע הויז, 324 ספּעדיינע עוועניו. נאָכפרעגען 66 טעראָלי סטריט.
3941—12—23)

צו פארענטען צוויי רומס מיט אַלע קאָנוויניענס, סינק, גאַז און עלעקטריק. פרעגען 28 סענט ענדריו סטריט, לעבען קענזינגטאָן עוועניו.

צופארענטען א גרויסע סטאָר מיט 7 רומס וואָהנונג. פאַסיג פאַר עני ביזנעס מיט א גרויסען סטייבעל אין דיר און גוטע ליין. נאָכפרעגען 641 קווין איסט
13974—12—24

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס אויף א פראָנט רום דאַן סטערז, מיט אַלע קאָנוויניענס. נאָכפרעגען 111 מאַרקהעם סטריט.
976—12—22)

צו פארענטען פּלעטס פאַר מאַנופעקטשורינג אדער לייכטע ווערהאַוזעס, נאָכפרעגען 75 דאַנדעס סטריט איסט. קאָרנער דאַנדעס און באַנד סטריט.
3983—12—26)

צו פארענטען א פלעט פון 2 אדער 3 רומס, אַלע קאָנוויניענס, נאָכפרעגען 31 בעווערלי סטריט. טעלעפאָן עדלייד 6629.
977—12—23)

ארבייטסעה פארלאַנגט

קאָנגרעגיישאַן ביח יעקב פארלאַנגט א חזן ובעל־ק, מוז זיין א גוטער רעדנער אין אידיש און ענגליש. נאָר פעהיגע זאָלען זיך מעלדען. מעלדען שריפטליך צום פּרעזידענט:

J. N. Goldblatt 75 Robert St. Hamilton Ont. Canada
3942—12—22)

פארלאַנגט אַלע טאָראָנטאָר אידען זאָלען קומען אין בעסטען רעסטאָראַן וואָס זיי האָבען זיך אפילו אין חלום ניט פארגעשטעלט.

פּריזע — ניט געגאַזט. נאָר טאַקע פּרייש און באַטעמט, ווי די באַריהמטע קעכין מרס. גרין קאָן נאָר.

קומט צו דער ערעפענונג שבת דעם 25־טען דעצעמבער אום האַלב עלף נאָך אין די ניו קאַמערשעל דיינינג רום 166a קווין סטריט וועסט. מיר קייטערען פאַר באַנקעטען, חתונות, בעלער א. א. וו.
13949—12—23)

פארלאַנגט א מענשען צו קאָכען פאַר א קליינער פאַמיליע. ווייזדשעס פון 35.00$ ביז 40.00$ א מאָנאַט. נאָכפרעגען 306 קווין סט. וועסט.
13980—12—24)

איך זוך לעסענס

א יונגערמאַן וואָס האָט פאַר די לעצטע 7 יאָהר געלערנט מיט קינדער אין די גרעסטע תלמוד תורה'ס מיט אַלע קלאַסען קינדער ליטוויש און פּויליש איז וויליג צו געבען לעסאָנס אין פּריוואַט הייזער אין אידיש אויך אין העברעאיש פאַר די ביליגסטע פּרייזען. נאָכפרעגען 257 קווין סטריט וועסט ביי מר. ווייגבערג.
984—12—27)

עקסטראַ ספּעשעל עקסטראַ

דער פאַלעסטיין כשר רעסטאָראַן און קוויק לאַנטש

202 קווין סט. וועסט

טעלעפאָן עדלייד 6713

דאַנקט דעם אידישען עולם פאַר פּאַטראָנייזען אונזער פּלאַץ. מיר סערווירען צו יעדער צייט פליישיגס אדער מילכיגס פון צעהן סענט און העכער.

רעגולערע פלייש אדער קאַלבס דינער 50 סענט, טשיקען 75 סענט אָפען פון 6 פריה ביז 12 אָוונט.

ברעקפעסט סערווירט ביז 11 פריה.

באַטראַכט אונזער פענסטער וואו עס איז דאָ וואָס צו זעהען.

כלויז חזן וולאַדאַווסקי

איז אנשטענדיג, ריין און פּאַרזיכטיג

אַלס מוהל

אַלע עלטערען פון קינדער זאָלען דאָס נעהמען אין אַכטונג ווייל דאָס איז אין זייער אייגענעם בענעפיט.

קאַנטרי לייט קענען מיר אויך רופען אויף זייערע שמחות.

וואוינונג 62 בראָנזוויק עוועניו און טעלעפאָן קאָלעדזש 1076

ביזנעס קויפען און צו פערקויפען

ספּעציעל פאַר פרויען.

איהר באַקומט צו קויפען נייע שייטלען ווי אויך צו פיקסען אַלעס אין האָר ארבייט. אויך מאַך איך א ספּעציעלען באַרגיין היינטיגען מאָנאַט אין פליכטען. די וועלכע האָבען אויסגעקעמטע האָר, מאַך איך פון זיי פליכטען.

יומאַן הער שאָפּ, 153 דאַנדעס וועסט.
1010—12—21

אַלע איבערגעלאָזענע סוטס און אָווערקאָוטס פון אונזער דרייסיג בראַנטשעס איבער גאַנץ קענעדע, וועלען אויספארקויפט ווערען צו 14.00$ א שטיק. איינציגע פאַר הויזען צו 3.95$, באַזונדערע וועסטען צו 1.50$. אין פיעלע פּאַלען זענען אָט דיזע פּרייזען צוויי דריטעל וועניגער ווי זייער פאַקטישע ווערט. סוחרים דאַרפען קויפען דיזע סחורה און זיי ווידער פארקויפען צו זייערע קאַסטימערס. קלוגע מענער וועלען קויפען צוויי און דריי סוטס און אויבערצעק צו דיזע פּרייזען.

צום אויספארקויפען אין 282 יאָנג סטריט, ענגליש און סקאָטש וואָולען קאָמפּאַניע.
1052—12—30)

צו פארקויפען א גוטע איינגעטרייטע סעקאָנד הענד ביזנעס, גאַראַנטירט א פיינעם לעבען און געלט צו שפּאָרען. אורזאַכע פון פארקויפען אייגענטימער קראַנק. נאָכפרעגען 323 קווין וועסט.
3963—12—21

גוטע פעטע טשיקענס 28 סענט א פונט. 666 דאַנדעס סטריט.
13965—12—21

גרויסער באַרגיין

צו פארקויפען 3 בריק פראָנט הייזער. 6 רומס אין א הויז, סלייט רופס און אַלע מאָדערנע קאָנוויניענס. בריק סעלערס און פּוירניסעס. מוז פארקויפט ווערען צוזאַמען אדער באַזונדער. אייגענטימער איז קראַנק און דאַרף די געלט. וועט פארקויפט ווערען זעהר ביליג. לאָזט ניט דורך די געלעגענהייט. נאָכפרעגען 138 יוראָן סטריט.
3966—12—22)

איינע פון די בעסטע - געהענדע ביזנעס צו פארקויפען. די ווערט איז 35 טויזענט דאָלאַר אדער א פּאַרטנער וואָס קען אינוועסטירען פון 10 ביז 15 טויזענט דאָלאַר. נאָר די יעניגע וואָס מיינען ביזנעס זאָלען שרייבען „זשורנאַל” באָקס 518.
3981—12—24)

צו פארקויפען אַדרעסינג רום סעט. אזוי גוט ווי ניי. נאָכפרעגען 29 דיאַרסי סטריט.
13982—12—23)

איבערצוגעבען א גראָסערי סטאָר און פּיקטשורס וועלכע טוט גוטע ביזנעס. אורזאַכע פאַרטנערשיפט. נאָכפרעגען 53 סאָלעווען סטריט.
3978—12—27)

צו פארקויפען אן איינגעטרייטע קלאָדינג סטאָר אין עקזיסטענץ 17 יאָהר, אין בעסטען געגענד, מענשען האָבען געמאַכט גרויסע געלט דאָרטען. מוז פאַרקויפט ווערען. בעסטע טוירמס, מר. דיוויס, 56 יאָרק סטריט.
3979—12—26)

פארלאַנגט א פרוי אדער א מיידעל צו לייכטע הויז - ארבייט. ביי א קליינער פאַמיליע. נאָכפרעגען 8 סאַליוואַן סט.

שוד דילערס אויפמערקזאַם!

וויליאַם העריס און קאָמפּאַניע פון 114 יאָרק סטריט לאָזט וויסען צו אַלע שיך דילערס, אז מיר האָבען יעצט איין גרויסען סטאָק פון מענערשע, באָיאישע און קינדערשע ראַבערס, גאַראַנטירט נומער וואַן סטאָק, נישט מעהר ווי 5 קייסעס צו א קאַסטימער מיט א דיסקאַונט פון 20 פּראָצענט אָפּ פון רעגעלען פּרייז. אויך האָבען מיר א פול ליין און ראַנינג שיך מיט א דיסקאַונט פון 25 פּראָצענט פון פּרייז ליסט.

W. Harris & Co. 114 York St. Phone Ad. 3446
13901—12—24)

פּאַטראָנייזט די איינציגע אידישע ווינדאָ קלינינג קאָמפּאַניע

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.

מיר אָנטערנעמען צו אַלערהאַנד הויז, פעקטאָרי, אָפיסעס און סטאָר קלינינג בעסטע ארבייט צו די ביליגסטע פּרייזען. מיר מאַכען קאָנטראַקטען מאָנאַטליך און יעהרליך. 10 טעראָלי סטריט, טעלעפאָן אַדעל. 3087

וואוינונג און יום טובים טעלעפאָנירט קאָל. 5619.

NEW YORK WINDOW CLEANING COMPANY, 10 TERAULEY ST.

ביזנעס שאַנסען

טעלעפאָנירט אַדעלייד 153

פאַר מעסערשלייפער.

אַלע סאָרטען שערען געשאַרפט און געשליפען פון 10 סענט און העכער.

אַלע סאָרטען רייזערס, בלוידס געשאַרפט. אויך די געוועהנליכע רייזערס געשאַרפט און געשליפען און איבערגעשטעלט נייע הענטעלאך צו רייזערס.

מיר קומען נאָך דער ארבייט.

די אַלבערט שאַרפער רייזער

180 באַטהורסט סט. טאָראָנטאָ, אָנט.

רופינג, וויליאַם סאָלטער, 152 בעי סטריט, אַרעלייד 1098, דזשעראַרד 496
1061—12—28)

הויז רעפּער קאָ. לימיטעד.
152—4 בעי סטריט

מיר קוקען איבער און פאַרריכטען אַלעס נויטיגעס אויף בילדינגס פון סעלער ביז'ן דאַך.

טעלעפאָן אדעלייד 1098
1061—12—28)

האָפמאַן פּייפּערהענגער

פּיינט און פּייפּערט צו די ווינטער פּרייזען, 1 אַלסטער סטריט, טעלעפאָן קאָלעדזש 3023.
13931—1—14)

מיר רעפּערירען אַלע סאָרטען סטאָוס און קלינען פּאַרניסעס צו די ביליגסטע פּרייזען. מיר מאַכען אייער אַלטען סטאָוו אויסקוקען ווי ניי. 80 דזשעראַרד סט. וועסט. טעלעפאָן עדלייד 5198 W
13505—1—1)

דעכער פיקסען.

מיר מאַכען נייע גרוועל דעכער און פיקסען אַלטע. מיר מאַכען רינוועס און פאַרשידענע בלעכער ארבייט. גוטע באַהאַנדלונג, גלייך אַטענדעט. אַלע ארביטען גאַראַנטירט און צו די ביליגסטע פּרייזען.

אימפּיריאַל רופינג און טינסמיטס קאָ. 95 עלם סטריט. טעלעפאָן אַרעלייד 7631.

3771—12—24

דעכער פיקסען.

מיר מאַכען נייע גרוועל דעכער און פיקסען אַלטע, און פורניס ארבייט. גלייך אַטענדעט צו די ביליגסטע פּרייזען. אַלע ארבייט איז גאַראַנטירט, די דזשענעראַל רופינג און טינסמיטס קאָ. 374 אַסינגטאָן עוועניו, פאָן קאָלעדזש 677.

א הוסט איז א סימן פון קומענדער ערנסטער געפאַהר. באַפרייט זיך פון דעם גלייך מיט א דאָזע פון „דר. מייסיס קאָף באַלזאַם”. קיין אנדער מעדיקאַמענט גלייכט זיך צו דעם, אבסאָלוט גאַראַנטירט. פּרייז 35 סענט. צו באַקומען בלויז ביי

Claude J. Halloran
דראָגיסט.
202 Dundas W. Cor. Centre Av.
טעלעפאָן אַרעלייד 1281

נאָחעס און סאָחעס

באַריסטערס און נאָטאַריס פּאַבליק א. א. וו.
סאַן לייף בילדינג
60 וויקטאָריאַ סטריט.
מיין 2684.
אברהם קאָהען הילקרעסט 4855 W
סעמיועל קאָהען דזשאַנקשאַן 2619.

סיטי דריי וואָרקס

349—351 קאָלעדזש סטריט.

מיר נעהמען אן ארבייט צו קלינען פאַרבען און פּרעסען. אונזער טראָק וועט קומען צו אייך ווען איהר וועט אונז טעלעפאָנירען.

מיר רענטען אויך פול דרעס סוטס און סילק העטס. טעלעפאָנירט קאָלעדזש 2628.

ספּעשעל סייל

CASH OR CREDIT

אזוי ווי מיר האָבען א גרויסען סטאָק פון פאַרשידענע דזשוּלערים, סילווערווער, קאַט גלעז, לייכטער, פּרעזענטס אייוואָרי סעטס. אויך א שעהנעם אויסוואַהל פון דיימאַנדס אַלעס פון 25 ביז 50 פּראָצענט ביליגער. איהר מעגט זיך ערלויבען צו קומען און איבערצייגען זיך אז 14 קעראַט גאָלד ריסט וואַטש פאַר $20.00

אייער פרינט קעש

145½ קווין סטריט וועסט
טעלעפאָן אַדלייד 3588.

ווען איהר קויפט אן ארטיקעל דערמאָנט דעם „אידישען זשורנאַל”.

אין „פאלים קאורט"

סאך צווינגט דער פרוי צו פארקויפען שנאפס.

ריכטער דזשאנס האט געבעטען גע־האט א שווערע שנאפס־פראבלעם צו לע־זען.

עליזאבעט לעאן אנגעקלאגט פאר פארקויפען שנאפס, האט ניט געלייקענט די קלאגע אבער זי האט באהויפטעט, אז זי האט עס געטון אוים מורא פאר איהר מאן.

— מיר האבען נאך געהאט א פאר פלעשלאך שנאפס אין הויז פון די גוטע צייטען — האט די פרוי דערצעהלט — ווען מיין מאן האט פארדינט 24 דאלאר א וואך. לעצטענס איז געווארען "סלעק" אין זיין פאך און ער פארדינט בלויז 12 דאלאר א וואך. ער האט מיר געהייסען פארקויפען די פאר פלעשלאך אבער איך האב זיך ענטזאגט, האט ער מיך געסטראשעט מיט קלעפ און איך האב געמוזט פאלגען.

א קליין מיידעלע האט באשטעטיגט איהרע רייד.

— מר. לעאן האט געזאגט צו מיסעס לעאן: "פארקויף א פלעשעל". מיסעס לעאן האט געזאגט "ניין". מר. לעאן האט דאן געזאגט: "געדענק, היט זיך ווען איך וועל קומען אהיים!"

דער ריכטער האט דער פרוי באפרייט און דעם מאן האט ער, נעהמענדיג אין באטראכט זיין "ארימקייט," באשטראפט מיט בלויז 200 דאלאר.

ציפיעל איז שעדליך.

די יונגע מיידעל מערי שעגאן האט זיך פארליבט, שטארק פארליבט אין אונזער שטאדט, אזוי פארליעבט. אז זי האט גאר ניט געוואלט אויף א מינוט זיך שיידען פון איהר געליעבטען. גאנצע נעכט האט די מיידעל פארבראכט אין די ארעמס פון יאנג שטראסע. דאס איז דער פאליציי ניט געפעלען געווארען וועלכע האט אנגענומען דער מיידעל פאר א "וועגרענט", און ריכטער דזשאנס האט איהר נעכטען געגעבען דריי מאנאטען "וואקיישאן" אין פריזאן־פארם.

איצט איז די צייט.

גנבים, ספעציעל עלטערע מענשען און ארימע, ארים אין דער קעשענע און ארים אין מח אויף אויסטראכטען נייעס, געוואגטע גנבה־פלענער און באנוגענען זיך דעריבער בלויז מיט צולאטכענען א פונט פוטער און א פונט ראזשינקעס און עטליכע קלייניגקייטען, דארפען וויסען אז איצט איז די צייט אפצוטאן אזעלכע גנבה׳לאך און ניט באשטראפט ווערען. איצט איז פאר קריסטמעס און אונזער קאלאנעל דעניסאן איז, ווי עס פאסט פאר א גוטען קריסט, איבערפילט איצט מיט רחמנות און פארגעבונגס געפיהלען און ער באפרייט אזעלכע גנבים.

דער אלטער טשארלס ליטעל איז עס געווען געבעטען דער וועלכער האט דערפיהלט און דערפרעהט זיך מיט דעם ריכטער׳ס קריסטליכקייט.

א שנעפסעל מוז מען מאכען.

מען שמועסט אין די "הויכע פענסטער" פון אונזער שטעדטעל אז עס איז א קריזיס איצט אויף דער וועלט, אז עס איז ניטא קיין ארבייט און אז דער ווינטער וועט זיין א שרעקליכער. אין די "נידעריגע פענסטער" שמועסט מען ניט — דארט "קריזיסט" מען שוין, דארט לויפט מען שוין ארום ווי פארסמ׳טע זוכען א "דזשאב" און — מען קריגט ניט.

צו א שנעפסעל מאכען איז דאס אבער ניט שייך. צי עס איז גוט אדער צו עס איז שלעכט אויף דער וועלט — א שנעפסעל מוז מען מאכען. איז "פראספעריטי" דארף מען דאך געוויס מאכען א כוס׳ע, איז ווידער א קריזיס, קיין ארבייט ניטא, די נויט איז גרויס, דער לענדלארד מאהנט, די "פיקערס" מאהנען, דאס ווייב מאהנט — מוז מען דאך פארטרינקען די צרות!

אט אזוי האבען געטראכט 41 "דזשענטעללייט" וועלכע זיינען נעכטען ערשיענען פאר ריכטער קאהען און האבען זיך מודה געווען אז זיי האבען פארבראכט דעם הייליגען זונטאג אין דער געזעלשאפט פון די פרייליינס פלעשעל און גלעזעל. דער ריכטער האט זיי ערלויבט נעהמען אבשיעד פון איהם ערשט נאכדעם ווי יעדערער האט אים געגעבען א מתנה פון 10 דאלאר פאר קריסטמעס.

וויפיעל איז ווערט א פאר הויזען?

בייזיל מאלאי האט זיך אנגעשנאשקעט און נאטירליך האט ער דאך עפעס געדארפט אויפטאן. האט ער זיך צושלאגען מיט זיינעם א טרינק־קאמפאניאן. מילא דאס וואס ער האט יענעם גע־געבען קלעפ איז א קלייניגקייט. עס איז א סברא אז בייזיל האט געכאפט נאך בעסערע קלעפ צוריק, אבער בייזיל׳ס חבר פארדריסט אן אנדער זאך.

— ער האט מיינע הויזען צוריסען, און איך האב באצאהלט פאר זיי ערשט גאר ניט לאנג צוריק 17 דאלאר.

— וויפיעל זיינען זיי איצט ווערט?

— פרעגט דער ריכטער.

— א סך ווייניגער — באמערקט פאלים אינספעקטאר מעקיני — דער לוקסוס־שטייער איז דאך אפגעשאפט געווארען.

— זיעבען דאלאר וועט זיין גענוג — זאגט דער ריכטער.

מיט די זיעבען דאלאר אין איין האנט און מיט דער צווייטער פארדעקענדיג די לאך אין זיינע תחתונים, איז דער טרינק חבר ארויס פון געריכט.

You Smokers are lucky to have
Old Kentucky
CIGARETTES
"YOU 'SHOOLY' WILL LIKE THAT BURLEY BLEND"
Old Kentucky
CIGARETTES

די סודות פון א טאבאק-געשעפט

(ערצעהלונג)

פון אויגוסט סטרינדבערג

(פארזעצונג)

אין א יאהר ארום האט זיך אנגעהויבען איהר ירידה. און מען האט איהר פארקלענערט דאס געהאלט, איז צוויי יאהר ארום איז זי שוין געווען א האלב פארגעסענע. איהר ארט האבען פארנומען די נייע, די יונגע שטערן. נאך׳ן דריטען יאהר האט מען זי אין גאנצען משלח געווען, און זי איז אוועק וואוינען אין אן איינזאמע שטוב.

— זי איז געווען אומגעוועהנליך דיק — האט דער סצענע דירעקטאר געזאגט דעם סופליאר.

— דאס הייסט גאר נישט דיק, זי איז פשוט געשוואלען — האט יענער געענטפערט.

איצט האט זי געוואוינט אין איהר איינזאם שטיבעל, פון וואנען מען האט געקענט זעהן א גרויסע פלאנטאציע. פון דארט האטמען אויך געזעהן א גרויסע שטאל, וואס איז געווען באשטימט פאר א סקלאד פון טאבאק. דער דאזיגער סקלאד האט שטארק ביי איהר אויסגענומען שוין דעריבער אליין, וואס ער האט נישט געהאט קיין פענסטער און קיינער האט איהר נישט געקענט פון דארטען ארויס נאכקוקען אדער שפיאנעווען. אונטער די באלקענס פון זיין דאך האבען די שוועלבעלאך זיך געמאכט נעסטען, פון וועלכע עס פלעגט נישט ארויספליען די טאבאק - בלעטער, ווארום אין יענעם לאנד האט מען נישט קולטיווירט די דאזיגע פלאנצונג.

דעם גאנצען זומער האט זי געוואוינט אין יענער שטוב און האט אלץ געקוקט און באטראכט די שטאהל, פרעגענדיג זיך אליין צו וואס נוצט ער דעם סקלאד, ווארום די גאנצע צייט זענען זיינע טירען פארבליבען נישט געעפענט, באשלאסען מיט גרויסע הענגשלעסער און קיין נפש איז די גאנצע צייט נישט ארויס און נישט אריין אהינצו. זי האט זיך מיטער געווען. אז אין שטאל איז פארבארגען עפעס א סוד, וואס זי וועט אין גיכען אויפדעקען.

איינציגע רעשטען פון איר פארגאנגענעם רוהם זענען איהר נאך פארבליבען און מיט זייער ערא׳נערונג האט זי געלעבט: דאס זענען געווען איהר הויפט - ראלען קארמען און אאידא, פאר וועלכע מען האט נישט געקענט געפינען ביז איצט קיין צווייטע אויף איהר פלאץ און אין פובליקום זענען נאך פריש געווען די ערינערונגען פון איהר אויסגעצייכענטע שפיל אין די דאזיגע ראלען.

עס איז אנגעקומען דער חודש אויגוסט, מען האט ווידער אנגעצונדען די הענג - לאמפען און דער נייער טעאטער סעזאן האט זיך אנגעהויבען.

די זינגעריו איז געזעסען נעבען פענסטער און האט נישט אראפגענומען קיין אויג פון דער שטאהל. וועלכע מען האט לעצטענס איבערגעפארבט אין רויט, צווישען די קארטאפעל - פלאנצען האט זיך באוויזען א מענש. וועלכער האט געטראגען א גרויסען פאראסטען שליסעל. ער איז צוגעגאנגען צו דער טיר פון דער שטאהל, האט געעפענט דעם שלאס און איז אריין אינווייניג. אין א ווייליע ארום זענען צוגעקומען אהינצו נאך צוויי מענשען. וועלכע האבען איהר אויסגעזעהן קענטליך און זענען אויך אריין אינ׳ם סקלאד.

עס האט איהר שוין אנגעהויבען צו פאראינטערעסירען.

אין א ווייליע ארום זענען די דריי מענשען ארויס, בעלאדען מיט א גרויסע זאך. וואס האט געהאט א מאדנעם אויסזעהן און איז עהנליך געווען צו בינטען בלומען. ווען זיי זענען שוין געווען דרויסען, האבען זיי איבערגעקעהרט די זאך און עס אוועקגעשטעלט אנגעשפארט אן דער טיר. דאן האט זיך באוויזען, אז דאס איז אן אויסגעמאלטער קוימען פון שטוב, און דערנאך א שלעכט - געמאלטער. אין א ווייליע ארום האט זיך באוויזען א טיר פון א דארפס - שטוב. א ביידעל פון א יעגער, פיליכט? נאכדעם האט זיך באוויזען אלץ פון שטאל ארויסגעצויגען, א וואלד, א פענסטער און א ביבליאטעק.

דאס זענען געווען סצענע - דעקאראציעס פאר א טעאטער. אין א ווייליע ארום האט זי דערקענט דעם רוויזען "בוים פון "פאוסט". די שטאהל האט געדינט אלס סקלאד פאר די סצענע - דעקאראציעס פון דער אפערא. זי האט זיך דערמאנט. אז נעבען די דאזיגע רוויזען זעלבסט האט זי געזונגען: "בלומעלאך. פארבלייבט אייך דארט!"

איהר פנים, עהשאגט הארץ האט גענומען שטארק קלאפען. ווען זי האט באהשטאנען. אז מען וועט אין גיכען פארשטעלען "פאוסט". דאך האט זי זיך געטרייסט דערמיט, וואס זי האט אין דער אפערא קיינמאל נישט געשפילט די ראל פון מארגאריטא. מילא פאוסט אהערט איהר נישט! זאל מען עס שפיעלען וויפיעל מען וויל, אבער "אאידא" און "קארמען" זאלען באטש נישט געהן. ווארום זי וועט עס נישט אויסהאלטען! זי וועט עס נישט איבערלעבען!

זי האט באמערקט. אז דער רעפערטואר בייט זיך און זי האט געוואוסט וועלכע אפערא וועלען אויפגעפיהרט ווערען. זי האט עס געוואוסט נאך מיט צוויי וואכען פריהער אידער עס פלעגט באוואוסט ווערען דורך די צייטונגען. נאך די דעקאראציעס, וואס מען פלעגט ארויסנעהמען פון שטאהל פלעגט זי עס דערקענען. זי האט געזעהן, ווי איינע נאך די צווייטע האט מען ארויסגענומען די דעקאראציעס פון "פריי שוץ" מיט דער שטייג פאר׳ן לייב און אלע איבעריגע זאכען. נאכהער פון "די פאנטאזם שיף" מיט די דעקאראציעס פון דער שיף אין דעם ים; פון "טאנגהויזער", פון "לאהנגרין" און פון פיעל נאך אפערעס.

און עס איז געקומען א טאג . . . ווארום דאס אונפארמיידליכע מוז דאך דארט סוף כל סוף קומען. די מענשען זענען אריין אינ׳ם סקלאד (איינער פון זיי האט געהייסען לינדקוסט. זי האט איהם געקענט, ווארום ער איז געווען פון די סצענאגראפען פון טעאטער) און זענען ארויס מיטשלעפענדיג פון דארט א פלאץ פאר אן אקסען - קאמף. זיי האבען זיך אוועקגעשטעלט אנגעשפארט אין דער קרים און זי האט געקענט קלאר זעהן, ווייס האס איז. איינער פון די ארבייטער האט פאמעלאך אומגעקעהרט די דעקאראציע און זי האט דערזעהען די לינקע זייט, וועלכע איז שטענדיג מיאוס; אבער דארט האט זי איינעם נאך׳ן צווייטען דערזעהן די גרויסע אין שווארצע בוכשטאבען. וואס האבען קלאר און ערקליך זיך געלעזען פאר איהר: "קארמען". פאמעלאך האבען זיך די בוכשטאבען פאר איהר באוויזען. ווען דער ארבייטער האט אויסגעדרעהט לאנגזאם די דעקאראציע, גלייך ווי זיי וואלטען איהר מיט א כיון געוואלט מוטשען לאנגזאם: "קארמען!"

(סוף קומט)

ביי די אריבערגעקומענע אימיגראנטען

דער נייער פלאץ וואו די אריבערגעקומענע אימיגראנטען האבען געמאכט זייער היים איז אין 84 בעווערלי סטריט, אין דער קלאוק מאכער יוניאן. דארט האלטען זיי זייערע פערזאמלונגען, ווי אויך פארברענגען זיי דארט זייער פרייע צייט, האבענדיג איינגעארדענט א לעזע צימער וואו עס געפינען זיך אלע אידיש־אמעריקאנישע און אייראפעאישע צייטונגען.

דער אימיגראנטען פעראיין בעט אונז אויך צו פארעפענטליכען דאס עס זיינען פאראן א גרויסע צאהל אידישע ארבייטער וועלכע זיינען פיזיש געזונד און גרייט צו טון אירגענד וועלכע ארבייט, אום צו פארדינען עטוואס.

זיי אפעלירען דארום צו אלע אידישע בריקלייערס, קארפענטערס און פלאסטערער, דאס אויב זיי דארפען ארבייטער זאלען זיי זיך ווענדען אין 84 בעווערלי סטריט, וואו זיי וועלען באקומען אידישע יונגעלייט צו דער ארבייט, און דערמיט העלפען די אימיגראנטען וועלכע דרעהען זיך ארום אהן ארבייט.

דער פעראיין האט אויך אפגעדרוקט אן אנקעטע. אום אזוי ארום אויסצוגעפינען די וועלכע נויטיגען זיך אין ארבייט, אדער אין שטיצע. און די יעניגע וועלכע נויטיגען זיך אין עפעס אדער זאגאר אין ארבייט, ווערען געבעטען צו ענטפערען אויף די פראגען וועלכע די אנקעטע האט.

די מיטגליעדער פערזאמלונגען ווערען געהאלטען יעדען זונטאג 4 אזייגער נאכמיטאג.

אויפרוף פון יתומ
מיטעט

דער יתומים קאמיטעט פון טא
וועלכער האט אויף זיך די
רונגסערציבערענגען די יתומים
ראינע קיין קאנעדע, ווי אויף
ארגען די אומגליקליכע יתומים
אנגען אהער גיט געבראכט
וענדען זיך צו אלע אידען פון
אז זיי זאלען אין זינען האבען די
ביי יעדער געלעגענהייט,
אר די יתומים ביי אלע אייערע
ווי חתונות, ברית׳ן א. ז. וו.
אז יעדער סענט אייערער וועט
עם אויפהאלטען פון א יתום, אין
ניטא קיין הייליגערע זאך ביי אונז
עי דאס ארויסהעלפען פון א יתום.
עלדער זאלען געבראכט אדער
ווערען צום אידישען זשורנאל,
אונזער טרעזשורער מר. א. וו
סט. פעטריק סטריט. טעלעפאן
לייד 2015

פאר דעם יתומים קאמיטעט
מ. געלבערט, פרעזיד

צוקער פאבריקען עפענען זיך

האליפאקס, דעצעמבער, 20.
די אקאדיע שוגער רעפיינערי
פאניע וואס האט זיך נעהאט געש
מיט א שטיקעל צייט צוריק, און
ערעפענט געווארען און צוריקגע
ער ארבייט איהרע פיער הונדערט
בייטער.

LISH AMERICAN
vigation Corporation

אונזער דאמפפער „בראנ
וועט ארום מיטען יאנואר
אבפאהרען פון דאנציג דירעקט
קיין ניו־יארק. אויב איהר
ווילט אייערע קרובים זאלען
אריבערקומען אהער

שנעל זיכער
און ביליג

ארדערט די שיפסקארטען
לעגראפיש און אייערע קרובים
וועלען קומען מיט דיזער

C. B. RICHARD & CO.
ENERAL PASSENGER AGENTS
BROADWAY : NEW YORK
Telephone, Whitehall 500

צו אלע אונזערע קאנטרי לעזער

ווערטהער סובסקרייבער: —

מיר ציהען אייער אויפמערקזאמקייט אויף דעם, דאס היינטיגע וואך וועט איהר דורך אייער באנק אויפמערקזאם געמאכט ווערען צו באצאהלען אייער סובסקריבשאן פרייז צום „אידישען זשורנאל".

מיר ווילען ניט ריידען וועגען די שוועריגקייטען וואס א אידישע צייטונג האט היינט צו טאג צו עקזיסטירען. וואס מיר פארלאנגען פון אייך איז, דאס איהר זאלט ניט פארנאכלעסיגען אייערע צאהלונגען, אום מיר זאלען ניט זיין געצוואונגען אפצושטעלען צו שיקען אייך אונזער צייטונג.

איהר ווייסט דאך אז די רעגיערונג גיט אכטונג דאס קיינע צייטונגען זאלען ניט געשיקט ווערען צו פערזאנען וועלכע צאהלען ניט, און עס וועט דארום זיין אייער אייגענע שולד, אויב מיר וועלען געצוואונגען זיין ניט צו שיקען אייך דעם „אידישען זשורנאל".

פאר די לעצטע עטליכע חדשים האבען מיר נים קיין קאלעקטאר אין די קלענערע שטעדט צוליעב דעם וואס פיעלע סובסקרייבער האבען זיך באקלאגט אז די קאלעקטארס רויבען זייער צייט אומזיסט. און מיר פארלאנגען פון אייך דארום אלס אונזער לעזער, צו באצאהלען אייער חוב פאר דער צייטונג, דירעקט דורך דער באנק. באצאהלט פאר אייער צייטונג וועלכע איז הויפטזעכליך א קאנאדער אידישע צייטונג, וואו איהר ווערט באקאנט אויסער מיט אלטוועלטליכע אידישע נייעס, אויך מיט קאנאדע זעלבסט.

האפענטליך אז איהר וועט אונזער פארלאנג ערפילען.

מיט אכטונג,

דאס מענעדזשמענט פון טאראנטאר
„אידישען זשורנאל"

„יא--פראיס קאקא"
מאכט געשמאקע צוקער בעקעריי"

מאכט דעם צולאזענעם צוקער אויף
אייער שאקאלאד נעכעס מיט

פריי׳ס ריינע קאקאו

ווערט שנעל און לייכט געמאכט אויף אזא אופן:
מישט אוים פיער עס־לעפעל פראי׳ס קאקאו מיט צוויי קאפע לעפאך געמאלענעם צוקער, גיסט אריין צוויי עס־לעפעל צולאזענע פוטער, צוויי עס־לעפעל מילך און א טיי לעפעלע וואנילא. מישט דאס גוט אוים און עס איז פארטיג צום באקען. פראבירט דאס איינמאל — און איהר וועט אלע מאל מאכען אזוי.

געדענקט: בלויז פראי׳ס דארפט איהר נוצען

THE DAILY HEBREW JOU
H. Winberg, Pres. & Gen. Mgr.
The Only Daily Jewish Newspaper in the Province of
— PUBLISHED BY —
— CANADIAN JEWISH PUBLISHING CO., L
254 - 258 Queen Street West , Telephone Adelaide
Subscription Rates $6 Per Year, $3.50 Six M
Single Copy — 3 cents.
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O. Toronto On
January 22nd 1913

ענטזאגט ניט די וואלונטירען

לדעם זיי, עם איז זונטאג אונזער אפיציעל עדעפענט געווארען ספיק פון דער אימיגראנטען און הילפס געזעלשאפט, וועט ער עקטס ווערען די היינטיגע גאנצע וואך, און עס ווערט געפלאנט, מעס יעדער איד זאל באזוכט ווערען.

אין די הייזער און אין די פאבריקען, אין די געשעפטען און אין ועדידענע געגענדען. איבעראל וואו עס זענען נאר פאראן אידען, ען די וואלונטירען זוכען צוציקומען און שאפען מיטגלידער און טיירונגען פאר דער געזעלשאפט.

עם איז א שווערע ארבייט. אבער די וואלונטירען טוען עס מיט בע און פארגעניגען, ווייל זיי ווייסען דאס יעדער געזאמעלטער דאלאר צו ראטעווען א אידיש לעבען, און יעדער נייער צוגעקומענער מיט־ פאר דער געזעלשאפט באטייט פיעלייכט די ערמעגליכונג פון אן ם, וועלכער האט זיך דורך שווערע ליידען קיים אהער דער־

א שווערע אויפגאבע האבען זיך די וואלונטירען, און עס איז ביב ארויסצוהעלפען זיי אין דער ארבייט מיט אלע מעגליכקייטען נעהמט זיי אויף פריינדליך, ווען זיי קומען צו אייך.

גיט זיי אינפארמאציעס וועגען אייער שכן אדער קרוב, וועמען קען געהאלפען פאר דער געזעלשאפט. און זעהט אז ער זאל ווערען א מיטגליעד אדער א ביישטייערער.

ביט לעמענס מיטהילף, וועט א טייל פון דער עלענד און נויט ען געלינדערט ווערען, האלט ניט צוריק דיעזע הילף.

וועט טאראנטא נאכפאלגען דעם ביישפיעל

א קורצער באריכט פון א שטעדטעל אין דער פראווינץ סאסקאט־ ען דערצעהלט פאלגענדעס: —

זונטאג דעם 12־טען דעצעמבער, איז אפגעהאלטען געווארען א מיטינג אין רעדזשיינא, סאסק. אין בית יעקב שוהל, אין די אינטערעס־סען פון דער אימיגראציאנס געזעלשאפט. ב. שעפס, פרעזידענט פון דער געזעלשאפט און מ. טעסלער זענען ספעציעל געקומען פון וויניפעג, ארגאניזירען דעם מיטינג.

די כלל־טוער פון רעדזשיינא האבען זעהר פריינדליך עמפפאנגען די געסט פון וויניפעג. און 3 א זייגער בייטאג, איז אין שוהל אפגעהאלטען געווארען א קאנפערענץ פון פארשטעהער פון אלע אידישע ארגאניזאציעס פון רעדזשיינא. די געסט פון וויניפעג האבען ערקלערט זייער מיסיאן. אין אוונט איז א גרויסער מאס־מיטינג אפגעהאלטען געווארען אין בית־יעקב שוהל. מר. ב. שעפס, האט זעהר דייטליך ערקלעהרט די לאגע פון די אימיגראנטען, און אפגעגעבען א באריכט פון דער טעטיגקייט פון דער געזעלשאפט ביז איצט. און פארגעלעגט די פלענער און נויטווענדיגקייט פון דער גרינדונג פון א בראנטש אין רעדזשיינא.

מר. מ. טעסלער האט געמאכט זעהר א וואַרימען אפיעל אז יעדער מאן און פרוי איז מחויב צו ווערען א מיטגליעד פון דער געזעלשאפט. און אין ענדע האט דער פרעזידענט פון דער שוהל און דער טשערמאן פון מיטינג פ. מעסק אפעלירט, און עס איז אין א קורצער צייט קאלעקטעט געווארען אריבער 800 דאלאר.

רעדזשיינא פארמאגט קוים א הונדערט אידישע משפחות, און דאך פאר דער אימיגראציאנס ־ ארבייט געזאמעלט געווארען א סומע פון אכט הונדערט דאלאר.

אויב טאראנטא זאל ביישטייערען אין דער זעלבער פראפארציע רען דא געזאמעלט ווערען הונדערטע טויזענטער דאלאר. ועט טאראנטא נאכפאלגען רעדזשיינא'ס ביישפיעל?

דאס פארענדיגטע ערשטע ליגע קאפיטעל

אין די ערשטע עטליכע וואכען האט מען פיעל צייט פארלוירען. דרשות און אויף רייבען איינער דעם צווייטען, ווי אויך אויף האַמ־ ען זיך, כדי מען זאל זיך האבען שפעטער אויף וואס אויסצוגלייכען. כדי צו געבען א געלעגענהייט צו אלע דעלעגאטען, וועלכע זענען זיך זאמענגעקומען פון איין און פערציג לענדער, אז יעדער איינער זאל ען פייערען דעם יום טוב פון פריעדען אויף דער ערד אויף זיין שטיי־ און אויף זיין אופן, האט מען זיך אין די לעצטע עטליכע טעג אונ־ עפאַלט, און ענדליך זענען די זיצונגען פון דער נאציאנען ־ ליגע שלאסען, און איבער די ליגע וועט האבען יאהרען, וועט מען זיך ווי־ ער צוזאמענקומען דעם ערשטען מאנטאג אין דעם חודש סעפטעמבער גסטע יאהר 1921.

דאס ערשטע קאפיטעל פון דער נאציאנען ־ ליגע איז ווארא גענענ־ און די ליגע האט אזא ממשות. אז די גרויסע מעכטע האבען די פליעדער אפילו ניט געוואלט מיטטיילען די איינצעלהייטען פון נטאטען ־ פרינקטען, אבוואהל מען האט עס פון זיי שטארק גע־

אזוי שפיעלט מען זיך מיט ליגע'ס, און אויב איהר פרעגט. וואס ליגע איינעטון צו פארזיכערען די וועלט פאר פריעדען, קענט אליין ענטפערען. אז ניט גור האט מען גאר ניט אויפגעטון, אפילו נאך ניט געוואלט אויפטון, ווייל אויב עס אינטער די וועלטס ־ פריעדען, און עס זיכער ניט

די אידיש נאציאנאלע אויטאנאמיע אין ליטא

פון דר. ג. מ. געלבער.

שוין אויף דער רייזע פון דייטש־לאנד קיין ליטא. דערקענט מען, אז מ'קומט אין א לאנד, וואו די לאגע פון אונזערע ברידער איז עפעס א גאר אנדערע.

ווירבאלין — דאס ליטווישע גרענעץ שטעטעל.

מיר שטעהען ביי דער צאלרעוויזיע און אויף אמאל דערזעהען מיר יונגע מיידלאך, און אינגלאך מיט פושקעס. וואס טראגען אידישע און העברעאישע אויפשריפטען: "ספענדעט פאר דער אידישער שול אין ווירבאלין", מען פיהלט, אז מען קומט אין א ארץ ־ ישראל דגלותא.

ליטא איז איבערהויפט א זעהר סימפאטיש לאנד. בפרט פונ'ם אידישען שטאנדפונקט איבעראל מערקט מען דא, אז די אידען געניסען א פריי לעבען און האבען גוטע באציהונגען צו ענטוויקלען זייער נאציאנאל ־ קולטורעל לעבען.

גאר סימפאטיש באריהרט עס דעם פרעמדען, אז ער זעהט אין קאוונע אלע שילדען פון די גאסען און אויך עפענטליכע געביידעס אויך אין דער אידישער שפראך. געהענדיג דורך די גאסען פון קאוונע, שפירט מען אויף יעדען שריט און טריט, אז מען איז אין א צענטער פון א אידישען לעבען. מען פיהלט זיך כמעט ווי אין אן אייגענער היים.

אין דער פריה געה איך פון מיין האטעל אין שטאט אריין. נישט ווייט פון מיין האטעל קום איך צו דער פאסט. און ישבנות דערזעה איך א גרויס צוויישטאקיג הויז מיט א גרויסען שילד, אויף דער פראנט. פאר ציקאוויסט געה איך צו צום הויז און לייען פאלגענדען שילד "המיניסטעריום לעניני היהודים" דאס מיניסטעריום פאר אידישע אנגעלעגענהייטען. דאנקענדיג באמערק איך א צווייטע שילד "ועד הארץ" — דער אידישער נאציאנאל ־ ראט.

דערזעהענדיג דאס, האלט איך עס נישט אויס און גיי אריין. סטייטש א אידיש מיניסטעריום, ווי נעהט מען דא נישט אריין אפגעבען א ברייטען שלום עליכם. א אידיש מיניסטעריום איז דאך עפעס אין אונזער ארים אידיש לעבען ניט קיין אלטעגליכע זאך, פארקעהרט, א חידוש אין אונזער קולטורעלען לעבען.

ארייןקומענדיג אין הויז גופא, געפין איך א זעהר שעהנע ארדנונג. א גאנצע שורה פון ביוראס מיט אידישע העברעאישע שמות ווי "עקאנאמישע אפטיילונג", "שולרעפעראט", "קולטור־אפטיילונג", פארלאגעס ־ אפטיילונג, בהנהלה. דער ערשטער שטאק איז באַזעצט מיט די ביוראס פונ'ם אידישען מיניסטעריום.

דא מעלדע איך מיך ביים געשעפטס ־ פיהרער — ביוראַטשעף — א יונגער סימפאטישער מענטש, פיהרט מיך צואלר איבער אלע ביוראס, וואו עס ארבייטען א שטאב פון ערנסטע בעאמטע. אין שרייב ־ צימער הערט מען דיקטירען העברעאישע און אידישע בריעף אויף אידישע שרייב ־ מאשינען. מען האט קיין צייט צו באטראכטען דאס אלעס, און מ'פיהרט מיך דער ביוראשעף אין א גרויס צימער, עלעגאנט און זעהר געשמאקפול איינגעריכטעט — יא, דאס איז דער קאבינעט פונ'ם הערן מיניסטער סאלאוועיציק. זאגט ער מיר שטילערהייט און אין א שטאלצען טאן. ווי ער וואלט מיר געוואלט געבען צו פארשטעהן, אז נאר די ליטווישע אידען זענען די גליקליכע, וואס האבען א אידישען מיניסטער.

און איך מוז מודה זיין, אז אידער הנה האב איך איהם מקנא געווען.

ס'איז שווער צו שילדערען די געפיהלען, וועלכע האבען מיך דאמאלסט באהערשט, ווען זייענדיג אין אידישען מיניסטעריום האב איך געזעהען די אלע פארמען פון דער נאציאנאלער אויטאנאמיע אין גלות.

נאכדעם, געה איך ארויף צום אידישען נאציאנאל ־ ראט. דא האט מיר דער גענעראל ־ סעקרעטאר, חבר זקס ארומגעפיהרט דורך אלע ביוראס; איבעראל זעהט מען פלייסיגע ערנסטע אידישע בעאמטע ביי זייער ארבייט.

איבעראל הערט מען העברעאישע און אידישע ווארט, מ'הערט נישט קיין קלאנגען פון א פרעמדער שפראך, און דאס אליין באריהרט גאר אנגענעהם דעם פרעמדען באזוכער.

אין אלע אפטיילונגען גיבען מיר די לייטער אויפקלערונגען איבער זייער ארבייט, און דערצעהלען, ווי ס'איז זיי שווער אנגעקומען צו ארגאניזירען אט דעם גאנצען אפאראט, וועלכער איז די גרונדלאגע פון דעם ערשטען אידישען פארוואלטונגס ־ קערפער אין גלות. יעדער פון זיי באקלאגט זיך איבער דעם מאנגעל פון געאייגנטע אידישע ארבייטס ־ קרעפטע.

פעהלען אונז געשולטע אידישע בעאמטע — דאס איז געווען דער שלום־אקארד פון כמעט אלע געשפרעכע.

איהר ווילט אודאי אויך זעהן אונזער סיים, פרעגט מיך דער גענעראל־סעקרעטאר פונ'ם "ועד הארץ", היינט איז גראד א זעהר אינטערעסאנטע און ערנסטע דעבאטע.

— אודאי האב איך ברעה, אויך א קאפ צו טאן אויף אייער ליטווישען סיים.

א בעאמטער פונ'ם "ועד הארץ" באגלייט מיך צום סיים. אויף'ן וועג ווייזט ער מיר די שטאט ־ זעהענס ווערדיגקייטען, קנאפ פאר דעם סיים זעה איך א גרויס שעהן געביידע: וואס איז דא? — פרעג איך מיין באגלייטער. דא וואוינט אונזער פרעזידענט (פונ'ם סיים און צוגלייך פון רעפובליק) און פריהער איז דא געוועזען דער רוסישער גובערנאטאר. היינט איז ער אויס מאכער און זיצט אלס א פשוט'ער בעאמטער אין א מיניסטעריום, אט דאס איז דער גורל פון די פריהערדיגע אדונים.

אינדערווייל דערגעהענטערען מיר זיך צום סיים.

דער ליטווישער סיים געפינט זיך אין א גרויס געביידע, וואו ס'איז פריהער געווען א גימנאזיום. מען געפינט דא, ווי אין אלע אייראפעאישע פארלאמענטען, קלייבצימער פון די פארטייען — אויך די אידישע פראקציע, וואס צעהלט זעקס אפגעארדענטע, האט א אייגען קלייבצימער, לעזע ־ און קאמיסיאנס ־ צימער. אויף דעם צווייטען שטאק געפינט זיך אין א גרויסען זאל דער פארלאמענט. אריינקומענדיג אין זאל, מאכט דער פארלאמענט א גאר מערקווירדיגען רושם, איך וואלט געזאגט א מין "יונגפרויליכען". אלעס איז דא נאך מיניאטור, קליין און נישט אין דער מאס, ווי מען איז געוואוינט צו זעהן אין די אלטע פארלאמענטען פון מערב ־ אייראפא.

דער זאל איז גאר פשוט איינגעריכטעט. פארנט אן עסטראדע מיט דריי טישען פאר דעם פרעזידיום, מיניסטאריען און רעפערענטען.

די אפגעארדענטענזיצע זענען פשוט בענקלאך אהן פולטען — אין ליטווישען סיים ווייל מען, אפנים, נישט געבען די אפגעארדענטע א געלעגענהייט צו טומלען און מאכען אבסטרוקציעס, וועלכע מען קען מיט דער הילף פון די פולטען גאר ווירקזאם דורכפיהרען.

טראצדעם אבער מאכט דער סיים א זעהר ערנסטען און בכבוד'יגען איינדרוק. די אפגעארדענטע רעדען קלאר און שארף, און אלגעמיין האט מען דעם איינדרוק, אז דא זיצען מענשען, וואס זענען זיך באוואוסט פון זייער אחריות, אויפצובויען און צו שטארקען זייער שטאאט.

די אידישע פראקציע שפיעלט אין סיים א גרויסע ראלע, און אין אלע אקציאנען רעכענט מען ערנסט מיט איהר שטים. אין דער פראקציע זענען פארטראטען דריי פארטייען, ציוניסטען (דר. ראזענבאום, סאלאוועיטשיק), דעמאקראטען (דער פריהערדיגע דומא ־ אפגעארדענטער פרידמאן און פינקעלשטיין), אגודת ישראל (דר. ראכמילאוויץ און הרב פאפעל).

טראץ די פראגמאטישע אונטערשידען, טרעטען אלע אפגעארדענטע אויף, געשלאסען אלס אן איינהייטליכער אידישער קלוב, וועלכער איז אונטערשטיצט פון דעם "ועד הארץ". וואס האט זייער וואהל אלס א ליסטע פונ'ם נאציאנאל ־ ראט דורכגעפיהרט.

היינט איז דער ליטווישער סיים און די גאנצע געזעלשאפט באשעפטיגט מיט דער איין און איינציגער שאלה: ־ ווילנא און זעליגאווסקי. איבעראל הערט מען ערנסטע ווערטער וועגען דעם איצטיגען מצב, און אלעס באווייזט דעם רצון נישט צו פארקויפען אויף ווילנא. מען קען קוים שילדערען. ווי שטארק עס איז די פאטריאטישע שטימונג, סיי ביי ליטווער, סיי ביי אידען. אין צייכען פון דער שטימונג שטעהט איצט אויך דאס גאנצע געזעלשאפטליכע לעבען, נישט נאר אין קאוונע, נאר אויך אין גאנצען לאנד.

(צווייטער ארטיקעל קומט.)

גרוסען פון די שטעדטלאך ארום ביאליסטאק

סוכאוואליא, ווי אידען לעבען יעצט דארט. — די פריידען ביים אפנעהמען געלד און גרוסען פון אמעריקא. — א אידישער מעאר און אידישע צרות. — אידען האנדלען אהן געלד. — גרוסען פון טיקאטשין, קלושין און קאראשין.

(פון א באריכט צו דער דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע).

ווי אזוי א אידיש שטעטעל אין פוילען, וואו די אידישע באפעלקערונג איז רואינירט געווארען דורך דער מלחמה און אנדערע צרות, איז צוריק געשטעלט געווארען אויף די פיס דורך הילף, וואס איז געשיקט געווארען פון אמעריקא, ווערט דערציילט אין א באריכט, וואס די דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע האט ערשט באקומען. דער באריכט גיט אין אלגעמיין אן אינטערעסאנטע בילד פון דער לאגע איצט אין א פויליש אידיש שטעטעל און פון די איבערלעבונגען אין די לעצטע עטליכע חדשים, אויך וועגען די שוועריגקייטען, וועלכע די אמעריקאנער הילפס ־ שלוחים האבען בייגעקומען ביים פאנאנדערפיהרען די הילף אין די קליינע שטעטלאך.

מיט עטליכע חדשים צוריק האט דער פאריין פון סוכאוואליער לאנדסלייט אין ניו ־ יארק געשיקט א שליח אין זייער געבורטס ־ שטעטעל מיט געלדער פאר קרובים און פאר דער גאנצער קהלה. דער שליח ה. ווינשטיין האט נישט געקענט דערגרייכען דאס שטעטעל, ווייל ער האט קיין וויזע נישט געקענט קריגען. ער האט דעריבער איבערגעגעבען דאס געלד צו דער דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע, און דער ווארשעווער אפיס האט געשיקט קעפטען עלמאן וואחזאנגער דאס געלד צו פארטיילען אין סוכאוואליע.

ווען דער קעפטען וואחזאנגער מיט די אנדערע צוויי פארטרעטער פון דער קאמיטע, וועלכע זענען מיט איהם מיטגעפאהרען, זענען אנגעקומען אין ווישקאוו, איז'ן וועג קיין סוכאוואליע, האבען זיי אויסגעפונען, אז זיי קענען ניט דורכפאהרען דעם בוג, ווייל דער בריק איז אויפגעריסען. האבען זיי אויפגעלעגט 20 ווערסט און זענען געפאהרען קיין בראק, האט זיך אבער ארויסגעוויזען, אז דא איז דער בריק אויך געוועזען צושטערט, און עס איז קיין אנדער ברירה נישט געבליבען, נאר צוריקפאהרען קיין ווישקאוו, וואו זיי זענען מיט גרויס איינשטעלעניש אריבערגעפאהרען דעם אויפגעשטעלטען בריקעל אין זייער אטאמאביל.

אין טיקאטשין, וואו די שלוחים האבען זיך אפגעשטעלט איבערנאכט, האבען זיי געמוזט שלאפען אויף'ן פלאר ביי א אידען אין הויז אהן א שום צודעק: די טיקאטשינער אידען זענען געבליבען אהן בעטגעוואנט נאך די פארסירונגען דעם זומער. אין דער פריה זענען די שלוחים אפגעפאהרען קיין קלושין, וואו זיי האבען אויסגעצאהלט פריוואטע געלדער, וואס זענען געשיקט געווארען פון אמעריקא דורך דער דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע, און האבען אויך פארטיילט די בריעף וואס קלושינער אידען האבען געשיקט א היים.

די נעקסטע סטאנציע איז געווען קאראשין, וואו זיי האבען געדארפט אפגעבען בלויז צוויי געלד ־ זענדונגען. אויך דא איז דער בריק געווען צובראכען און די שלוחים האבען קוים געפועלט ביים אויפזעהער פון וועג, ער זאל זיי לאזען אריבערפאהרען דעם בריק אויף אייגענער ריזיקע. די ווייטערע רייזע איז געווען פארבונדען מיט שלעפען דעם אויטאמאביל אין זאמד און דורך געדיכטע וועלדער.

זיי זענען ענדליך געקומען קיין סוכאוואליע דעם 3־טען נאוועמבער און גלייך פאררופען א מיטינג פון ועד ־ הקהלה, וואו עס זענען אויסגעארבייט געווארען פלענער וועגען פאנאנדערטיילען די רעליעף ־ געלדער. די פרייד, ווען דאס שטעטעל האט זיך דערוואוסט, אז דאס האט מען זיי געבראכט נישט קיין "נדבות", נאר הילף פון זייער אייגען בלוט און פלייש פון אמעריקא, איז געווען אומבאשרייבליך. אן אלטער איד, א שוסטער, האט געפרעגט ביי די שלוחים, צי עס איז אמת, וואס ער האט געהערט, אז ווען מר. ווינשטיין האט זיך דערוואוסט, דאס ער קען ניט קומען אין שטעטעל, איז ער גלייך אריינגעפאהרען קיין ירושלים צו בעטען ביים כותל מערבי ער זאל קענען ערפילען זיין שליחות.

סוכאוואליע האט א באפעלקערונג פון א 3000 נפשות, פון וועלכע מעהר ווי 1700 זענען אידען. די בעלי־מלאכות איז נישט שלעכט, געלד האבען זיי ווענ'ג, אבער מען באגעהט זיך אהן געלד. די בעלי ־ מלאכות ביטען אויס זייער ארבייט ביי די פויערים אויף לעבענס מיטלען. אין א פארצווייפעלטער לאגע האבען זיך געפונען די קרעמער; די סחורות פון זייערע קראמען האט מען אויסגעפ'עדערט און זיי האבען קיין געלד נישט צו קויפען אנדערע. אין שטעטעל געפינען זיך ארום 600 קינדער, פון וועלכע ארום א העלפט מוזען אויסגעהאלטען ווערען פון קהל'שע שטיצע.

דער יקרות אויף לעבענסמיטלען איז שרעקליך גרויס. מען קען זיך מאכען א באגריף, אז מילך קאסט 12 מארק א גלאז, צוקער — 150 מארק א פונט, 25 מארק א פונט ברויט און 7 מארק אן איי. דאס זעהט אפשר ניט אויס זעהר טייער לויט דעם אמעריקאנער קורס אום'ן מארק, אבער אין פוילען גופא איז דאס אגאנץ אנדערש. צוליעב די הויכע פרייזען לעבט די אידישע באפעלקערונג נאר אויף ברויט און קארטאפעל, זעלטען זיך פארגינענדיג א שטיקעל פלייש אדער אן איי אויף שבת. בעת די מלחמה אפעראציעס דעם לעצטען זומער איז דאס שטעטעל פארבאמבט געווארען צוערשט פון איין צד און שפעטער פון דעם צווייטען צד. די אידען זענען געבליבען הויל און נאקעט און זענען אויסגעשטאנען פיעל צרות. אגב דער רב פון סוכאוואליע, הרב ישראל לעווארבעשטיין איז א לענגערע צייט געווען א ראזוימער, איז דאס ניט געווען צוליעב תענית אדער אפיקורסות, חלילה, מען האט איהם אנגעטאן אויך אנדערע ענוים קשים. צוויי אפיצירען זענען געקומען צום רב און געבאדערט ער זאל צושטעלען ברויט און א קאלב פאר'ן מיליטער. ער איז געשלעפט געווארען איבער'ן גאנצען שטעטעל, און ווען די אפיצירען האבען שוין גענהאט דאס ברויט און דעם קאלב, האט מען זיך גענומען פייניגען דעם רב. ער איז קוים מיט'ן לעבען אנטלאפען קיין ביאליסטאק, וואו ער איז אפגעווען עטליכע וואכען און דערנאך צוריק געקומען קיין סוכאוואליע א קראנקער און צובראכענער מענש. ווען די אמעריקאנער שלוחים זענען געקומען צום רב אין שטוב אריין, האט ער זיך דערשראקען, דערזעהענדיג זייערע יוניפארמס און זיך באהאלטען אונטער דער טיר. קעפטען וואחזאנגער האט איהם גלייך ערקלעהרט, ווער ער איז און זיינע באגלייטערס זענען.

דער געהילפס ־ בירגערמייסטער איז א איד ה. שווארץ. א גוטער איד, אבער זענען די אידישע צרות דעם לעצטען זומער האט ער גאר ניט געקענט טון.

אויף'ן צווייטען טאג נאך זייער אנקומען האבען זיך די שלוחים גענומען אויסטיילען די פריוואטע געלדער. אין דעם האט זיי געהאלפען דער בירגערמייסטער שווארץ און ה. אלטער מאלים, דער שוחט. עס זענען פארגעקומען ריהרענדע סצענעס ביים פאנאנדערטיילען דאס געלד און די בריעף פון אמעריקא. אין א סך פאלען איז דאס געווען דאס ערשטע מאל פון אנפאנג מלחמה, וואס די מענשען האבען געהערט פון זייערע קרובים אין אמעריקא.

אן ארימע אלטעטשקע האט געקראגען 38,000 מארק פון איהרע קינדער. זי האט זיך שטארק דערשראקען נאר מורא געהאט צוצורירען זיך צום געלד.

"ס'איז דאך א ים מיט געלד!" — האט זי געזאגט. אן אנדערע אלטעטשקע האט געהערט אז זי דארף באקומען פופציג דאלאר, נאר ווען עס איז געקומען צום אויסצאהלען האט מען איהר געזאגט, אז די סומע איז געווארט מיט פופציג דאלאר, האט זי זיך גע'ישוב'ט צי מען זי נעהמען אזוי פיעל געלד. "אפשר איז דאס פרעמדעס, נישט אין גאנצען מיינס?" מען האט איהר קוים איינגערעדט צו נעהמען דאס געלד.

אביסעל שוועריגקייטען זענען געווען צוליעב דעם, וואס די פאמיליען נעמען זענען ניט באקאנט. עס האט געגומען צייט איידער מען האט זיך געכאפט, אז דער און דער, וואס איז גוט באקאנט ביים ערשטען נאמען. האט דעם אין דעם צווייטען פאמיליען ־ נאמען.

אין גאנצען זענען אויסגעצאהלט געווארען פינף מיליאן מארק אין פריוואטע געלדער.

דער ועד ־ הקהלה, מיט וועלכען די שלוחים האבען זיך בארעטען וועגען פארטיילען די אלגעמיינע רעליעף ־ געלדער באשטעהט פון פארטרעטער פון אלע פארטייען אין שטעטעל און איז ערוועהלט אויף די דעמאקראטישע יסודות. דער פארזיצענדער איז מאיר בורי און דער סעקרעטאר אשר סמאלער.

ביים מיטינג איז ארומגערעדט געווארען די נויטען פון דעם שטעטעל: די בתי מדרשים זענען האלב חרוב, איבער דעם וואס דאס מיליטער האט זיך דארט בעקוויים געמאכט. מען דארף איבערבויען דעם מרחץ. דאס קברות שטיבעל און מאכען א פלויט ארום דעם בית־עולם; דעם לינת ־ הצדק, וועלכער האט אין פרעהערע עקזיסטירען. דארף מען צוריק אויפשטעלען. מען דארף אויך האבען א תלמוד ־ תורה געביידע. אום העלפען די בעלי ־ מלאכות און קרעמער זיך שטעלען אויף די פיס, דארף מען האבען א לייה ־ קאסע.

צו די 527,768 מארק, וואס די אמעריקאנער לאנדסמאנשאפט האט געשיקט, האבען די פארטרעטער פון דער דזשאינט דיסטריביושאן קאמיטע צוגעלעגט 897,000 מארק, וואס איז באַשטימט געווארען פון דער קאמיטע. דאס געלד איז פארטיילט געווארען אויף פאלגענדען אופן: פאר א לייה געזעלשאפט — 220,000 מארק; לינת הצדק — 150,000 מארק; נייע שול געביידע — 250,000 מארק; אויסצוהאלטען די שול — 150,000 מארק; פאר די יתומים — 260,000 מארק; אויסצופיקסען די באד — 150,000 [illegible]

([illegible])

מענשען אין אפגרונד ◆ ראמאן

פון יעקב פינגערמאן
אידיש פון א. ריינוויין
ישראל זאנגוויל געווידמעט

(זיבען און דרייסיגסטע פארזעצונג)

זי האט פאר א מאמענט פארמאכט די אויגען, האט צוזאמענגעגאסען איהר בליק מיט זיינעם, און מיט א רייצענדען שמייכעל געענטפערט: "אויב איהר ווילט נאר מיטפאהרען?"

דער דירעקטאר האט מיט אן ענטשלאסענער מינע צוגעשארט צו זיך דאס געלט און אנגערופען זיך: "אויב מאדאם וויסגליק פאהרט נאך לאדז, בין איך צופרידען."

"איך פאהר", האט זי געזאגט, "פון מיינעטוועגען אפילו מארגען."

"ניין, מיר בלייבען נאך דריי טעג אין לובלין", האט געענטפערט דער דירעקטאר. "איהר זייט א כשוף מאַכער, — אונזער שטערען געהט ווידער אויף —" האט ער זיך געווענדעט צו מענצעל'ן.

אמסס, וועלכער האט זיך ביז אהער ניט באטייליגט אינ'ם געשפרעך, האט ענדליך ארויסגעוויזען זיינע ברייטע געלע ציינער און א זאג געטון: "וואו וועלען מיר פאר'ן הער נעמען רייזע־פאפירען?"

"שוין געזארגט פאר דעם", האט הערשבערג ארייגגעווארפען, "ער וועט אייפאך באנוצען אדלער'ס פאפירען וועלכער ליגט יעצט אין שפיטאל, און ער וועט זיי אזוי שנעל אליין ניט דארפען. א ציווילען אנצוג און אלעם נויטיגעס וועל איך איינקויפען אויף דער גרינער גאס, און קיין מענש וועט ניט וויסען אז שלמה אדלער האט עפעס א שייכות מיט דעם הער אייניגען."

"מען וועט אייך אלס דעזערטירער פארפאלגען" האט קיסטענבוים געזאגט נאכדענקענדיג.

"איך דעזערטיר ניט", האט געענטפערט מענצעל, "איך האב נעכטען באקומען אורלויב אויף פיער וואכען און נאכדעם ווי דיעזע צייט וועט זיין צו ענדע וועל איך זיך פינקטליך מעלדען. קיינער וועט ניט וויסען וואו איך בין געווען."

"יא, ווארום טוט איר עס אייגענטליך?" האט דער דירעקטאר געפרעגט. נאך אלץ שלאגענדיג זיך מיט דער דעה, די פרוי וויסגליק האט געשמייכעלט צו דומער דירעקטאר!

מענצעל האט נערוועז צובראכען זיין פאפיראס. "דאס דארף אייך ניט אינטערעסירען, ליעבער דירעקטאר."

ער האט זיך מיט זיי צוזעגענט, און א קוש געטון דער פרוי וויסגליק אין דער האנט. הערשבערג איז איהם נאכגעגאנגען.

אז זיי זיינען צוגעקומען צו דער בערגאַרדיגער גאס, האט הערשבערג פארגעשלאגען: "קומט עסען וועטשערע, דא איז פאראן א קליינער אנגענעהמער רעסטאראן".

מענצעל האט זיך דערמאהנט, אז דער שוישפיעלער האט זיך פריהער געהאט באקלאגט אויף הונגער, און זיי זיינען דארום אריין אין תיים בראצלאווער'ס [illegible]

"איז אייער קאבינעט פריי?" האט הערשבערג געפרעגט דעם בעל הבית.

"געהט ווייטער, קומט אריין", האט ער זיי געענטפערט. זיי זיינען דורך דער קיך אריין אין דעם דערבייאיגען צימער, אין וועלכען די ליכט איז אריינגעקומען פון דער גאס. אינ'ם גרויסען קאכעל אויווען האט געברענט א גרויסע שייט האלץ. דאך איז מענצעל'ן געוועזען קאלט.

דער שוישפיעלער האט באשטעלט שנאפס און עסען, און ער האט זיך פארטיעפט אין אן אלטען נומער "היינט", און מענצעל האט פארטיעפט אין נאכדענקען ארויסגעקוקט דורך די שמוציגע שויבען אויף דער גאס.

די באלעבאסטע, א יונגע פרוי פון סימפאטישען אויסזעהן, מיט א שייטעל אויף'ן קאפ, האט אריינגעטראגען דאס עסען, וואס איז באשטאנען פון א פעטע לאקשען־זופ, היהנערפלייש מיט קארטאפעל און צוקער־ריבען, קאמפאט און ווייסע זעמעל. הערשבערג האט גע־געסען מיט אן ערשטווינגערדען אפעטיט, און האט זיך פלייסיג באנוצט מיט דער פלאיש שנאפס. די ווירטין איז געזעסען ביים אויווען און צוגעזעהן די געסט.

"פאר אלע גוטע אידען געזאגט, אזא עסען", האט הערשבערג צוגעווארפען מענצעל'ן מיט א פארוואורף, "איר עסט דאך גאר גוט!"

(ווערט פארגעזעצט)

דער גרעסטער שוך-סייל וואס טאראנטאר אידען האבען ווען עס איז געזעהען

איך האב אפגעקויפט פון א גרויסער פעקטארי דריי טויזענד פאר מענער שיך

וועלכע זענען פארקויפט געווארען צו 10 און $12

א פאר מיר פארקויפען זיי א פאר $4.90

אלע קאלירען אלע סייזעס קעף-לעדער

טויזענדער מענשען האבען געזעהען אונזערע באַרגיינס פרייטאג אז שבת ווען אונזער סייל האט זיך אנגעהויבען

איך בין דער גרעסטער קויפער און פארקויפער פון שיך ביי מיר קויפען פיעלע סטארקיפערס צו פארקויפען נאכהער צום ריטייל טרייד

אכט הונדערט פאר לידיס, מענער און קינדער ראבערס	לידיס פאמפס
(אביסעל פארדאסט) — רעגולאר פרייז $1.50 א פאר	אלע קאלירען, אויך שווארץ, ווערט 6 דאלאר א פאר
אונזער סייל פרייז 25 סענט א פאר	סייל פרייז 95 סענט

די מוירטשענטס קלירינג האוז אף קענעדע 143 קווין וועסט

(נעקסט צו ראטענבערגס טיקעט אפיס)

The Merchants Clearing House of Canada

143 QUEEN STREET WEST

אין דער ארבייטער וועלט

די ארבייטער באוועגונג אין דער אלטער היים.

אין דעם זאמעלהעפט "אונזער צייט" ארויסגעגעבען פון "בונד" אין פוילען, געפינען מיר דעם פאלגענדען איבערבליק איבער דער פראפעסיאנעלער באוועגונג אין פוילען.

די פראפעסיאנעלע באוועגונג ביי אונז אין לאנד איז אויסגעשטאנען די לעצטע חדשים דרייפאכע קלעפ. קודם כל די ארבייטסלאזיגקייט, וואס איז אויסגעבראכען אין אנהויב זומער, אלס א רעזולטאט פון'ם עקאנאמישען קריזיס, וועלכער האט ארומגענומען כמעט אלע לענדער מיט א תויך ענטוויקעלטער קאפיטאליסטישער פראדוקציע; שפעטער, ווען ס'איז אפגעשניטען געווארען דער אבזאץ - מארק פון אוקראינא, פאלעסיע, א. ז. וו. האט די ארבייטסלאזיגקייט אנגענומען גוואלדיגע פארמען. ווייטער די פארביסענע רעאקציע, מיט די אונגעהייערע רדיפות אויף דער אידישער ארבייטער באוועגונג בכלל און די פראפעסיאנעלע קלאסען - פאראיינען בפרט און לסוף די מאביליזאציע, וועלכע האט צוגענומען די גרעסטע טייל פון די מענליכע מיטגלידער און כמעט אלע פראפעסיאנעלע טוער — דאס אלץ האט אין גאנצען פאראליזירט די טעטיגקייט פון די פאראיינען. אבלאוועס און רעוויזיעס אין די לאקאלען, ארעסטען פון די פארוואלטונגס - מיטגלידער זיינען געווארען א טאג טעגליכע ערשיינונג. אין א ריהע שטעט (לובלין, כעלם, שעדליץ, מעזריטש, נאוודוואר א. אנד.) האט מען די פאראיינען פארמאכט און זייערע לאקאלען רעקווירירט. דארטען, וואו די פאראיינען זיינען דורך דער פאליציי נישט פארמאכט געווארען, האבען זיי פאקטיש (איבערהויפט אויף דער פראווינץ) אויפגעהערט צו עקזיסטירען צוליעב די רעקוויזיציעס פון די לאקאלען.

א שמחה איז אויסגעבראכען אין דעם לאגער פון די אונטערנעהמער: זיי האבען שנעל גענומען אפשאפען אלע עקאנאמישע ערגאבערונגען פון די ארבייטער, צוגייסט געמאכט דעם 8 שעה'דיגען ארבייטסטאג. (די בירגערליכע געזעצען וועגען ארבייט גילטען אזוי לאנג, כל זמן די פאראינטערעסירטע ארבייטער איינען בכח צו צווינגען זיי אפצוהיטען) דעם פעסטגעשטעלטען לוין, אויסגעמידען די פאראיינען ביים צונעהמען ארבייטער — מיט איין ווארט, א פולשטענדיגע "פרייקייט" האט געהערשט אין דער פאבריקאנטען - וועלט. אבער האט די שמחה נישט לאנג געדויערט: ווי נאר דער פראנט האט זיך א רוק געטאן ווייטער צו מזרח, ווי נאר דער אונטערנעהמונגס גייסט פון די פאבריקאנטען האט דערשמעקט דעם זיסען טעם פון די פראפיטען, וועלכע ס'וועט זיי ברענגען דער ברייטער אבזאץ - מארק אויף'ן מזרח — האט זיך אנגעהויבען אן אויפלעבונג פון דער פראדוקציע. די פראפעסיאנעלע פאראיינען האבען תיכף די דאזיגע לאגע אויסגענוצט, כדי צו פארפעסטיגען זייער ווירקונג אויף די ארבייטער - מאסען, איינצוהאלטען און פארברייטערען די עקאנאמישע ערגאבערונגען, וועלכע זיי האבען זיך פריהער אויסגעקעמפט. אין ווארשא, למשל, איז די לעצטע וואכען פארגעקומען א ריהע לוין - אקציעס אין פארשידענע פאכען; אומעטום האט מען געוואונען א לוין - העכערונג פון 50 ביז 75 פראצענט, אין איינציגע פאכען אפילו ביז 100. אהן דער פארמיטלונג פון פאראיין ווערען קיין ארבייטער נישט צוגעלאזט אין די פאבריקען, און די אונטערנעהמער ווערען געצוואונגען אויך איצט זיך צו רעכענען מיט די פאראיינען, ווי דאס איז געווען מיט א צייט פאר'ן קריזיס.

די אויפלעבונג האט ארומגענומען א כל אינדוסטרי - צווייגען. נישטא איצט כמעט קיין ארבייטסלאזע ביי די ארבייטער אין דער נאדעל, לעדער און טעקסטיל - אינדוסטריע (א תוך אין זאקען - און וועבער - פאך, וואו עס הערשט נאך דערווייל א שטילשטאנד); א געוויסע אויפלעבונג איז אויך צו באמערקען אין דער פאפיר - בראנזשע און ביי האלץ - אויסארבייטונג. וואס איז שייך די דרוקער ארבייטער, איז אין דעם פאך פאראן ביז 20 פראצענט ארבייטסלאזע, וואס איז ארויסגערופען דורך די רדיפות אויף דער אידישער ארבייטער - פרעסע, וועלכע איז אין איצטיגען מאמענט אין גאנצען פארניכטעט געווארען. ביי די אידישע מעטאל - ארבייטער איז נאך אויך פאראן א גרויסע צאהל ארבייטסלאזע (די פוילישע ארבייטען פאר'ן מלחמה - געבראויך). דאס גלייכען ביי די בעקער און קאפעלוש - מאכער; דאגעגען פעהלען אויס קוואליפיצירטע ארבייטער אין דער נאדעל און טעקסטיל - אינדוסטריע, אזוי אז אין די דאזיגע אינדוסטריע - צווייגען קומט פאר א געוויסע איבערגרופירונג פון די ארבייטער פון באזונדערע פאכען.

דאס איז שוין איצט, אין א צייט פון נאך נישט א גאנץ קלארער און זיכערער סיטואציע. וואס איז שייך די וויטערדיגע פערספעקטיווען, קאן מען ערווארטען א פאלשטענדיגע אויפלעבונג אין דער פראדוקציע נאך'ן פולשטענדיגען שליסען דעם שלום, ווען דער דוחק אין פראדוקטען וועט זיך נאך מעהר פיהלען צוליעב דער גרויסער נאכפראגע פון די מזרח - געגנדען און ווען ס'וועט זיך נאך עפענען ווי מען דארף האפען, דער ברייטער רוסישער אבזאץ - מארק. צי וועט אבער האן די קאניונקטור שוין זיין א פעסטע און זיכערע -- דערין לאזט זיך פיעל צווייפלען.

דער פינאנציעלער קריזיס, דער עקאנאמישער כאאס, וואס הערשט ביי אונז, דאס כסדר'דיגע פאלען פון דער וואלוטע, דער קוילען - הונגער און מאנגעל אין טראנספארט - מיטלען וועט שטעלען דער פראדוקציע אונגעווענליכע שוועריגקייטען און שטערענישען. אויסהיילען דעם פינאנציעלען צושטאנד, אפשאפען דעם עקאנאמישען כאאס קאן נאר מעגליך זיין ביי א קאלאסאלער, סאלידארישער אנשטרענגונג פון די פרודוקטיווע כחות פון לאנד; און גראד אזא "סאלידארע אנשטרענגונג" פאלען מיר אמווייניגסטען ערווארטען. צו שטארק איז דער קלאסען באוואוסטזיין פון די ארבייטענדע מאסען אין פוילען. זיי זאלען זיך לאזען אויסנוצען נאר לשם "עקאנאמישער אויפלעבונג פון פוילען". פון דער צווייטער זייט, איז נישט צו ערווארטען מצד אונזערע עקאנאמישע און פאליטישע מאכט - האבער א געוויסע פארשטענדניס פאר די אינטערעסען פון די ארבייטער און א ווילען צו געהן אויף קאמפראמיסען. צוזאמען מיט דער אויפלעבונג פון דער פראדוקציע וועלען אלזא זיך געוויס אויפלאקערען שווערע סאציאלע קאמפען, וועלכע וועלען באשטימט ניט אפשאפען די אלע שטערונגען, אויף וועלכע היינט צו טאג מוז זיך אנשטויסען די אינדוסטריעלע אויפלעבונג אין פוילען.

"בעסער שפעטער אידער קיינמאל"

דארף מען זאגען אויף דעם מעמאריעל - אווענט, וועלכען די פועלי - ציון ארגאנזירען אויף קומענדען זונטאג נאך דעם פארשטארבענעם אידישען שריפטשטעלער און כלל - טוער ש. אנ—סקי. ס'איז שוין, דאכט זיך, מעהר פון א חודש זינט מיר האבען באקומען די טרויעריגע ידיעה, אז ש. אנ—סקי איז שוין מעהר ניטא צווישען די לעבעדיגע און ס'איז שוין לאנג צייט געווען, אז די אידישע ארבייטער זאלען עהרען דעם אנדענקונג פון דעם גרויסען נפטר.

און אויב ס'האט שוין יא גענומען אזוי לאנג צו ארגאנזירען דעם אווענט, טא פארוואס האבען די פועלי ציון ניט געמאכט קיין פרווו צו ארגאנזירען דעם טרויער - אווענט צוזאמען מיט אלע אנדערע ארבייטער - ארגאניזאציעס, וועלכע וואלטען דאך זיכער ניט אנטזאגט זיך מיטצוארבייטען? איז דאך ש. אנ—סקי ניט געווען קיין פועלי - ציון גאר, וואס נאר די פועלי ציון דארפען טרויערען אויף זיין טויט. אלע ארבייטער - ארגאניזאציעס וואלטען זיך גדארפט באטייליגען אין אזא טרויער - אווענט און זיי וואלטען עס גאנץ זיכער געטאן, ווען די איניציאטארען וואלטען זיי גערופען. און אזא ארבייט וואלט גאנץ באשטימט געראטען אפגעווישט ווערען דער קלייזעל - גייסט.

א. ריינוויין, רעדאקטאר פון "אידישען זשורנאל" וועט זיין דער הויפט־רעדנער אויף דעם מעמאריעל - אווענט נאך ש. אנ—סקי, וועלכער וועט פארקומען קומענדען זונטאג אין פרץ שול.

די צוגרייטונגס - ארבייט פאר דער ארבייטער - רינג קאנווענשאן.

די צוגרייטונגס - ארבייט פאר דער ארבייטער - רינג קאנווענשאן, וועלכע וועט אפגעהאלטען ווערען אנפאנג מאי, קומענדען יאהר אין אונזער שטאט, איז אין פולען גאנג. דאס איז דעם ערשטען מאל, וואס דער גרויסער אידישער ארבייטער - ארדען וועט האבען זיין קאנווענשאן אין טאראנטא און די היגע מיטגלידער ארבייטען פיבעריש, אז די קאנווענשאן זאל זיין איינדרוקספאל און ערפאלגרייך אין יעדער הינזיכט.

לעצטען דאנערשטאג איז אונטער דער פארזיץ פון פ. פרומקין אפגע־

די פיינסטע געבעקס

קען מען באקען מיט

קריסקא

דער כשר'ער און פארעווער פעט

ביז קריסקא איז ענטדעקט געווארען, איז פוטער געווען דער הויפט פעט-מאטעריאל פאר פיינע געבעקס.

פוטער איז בלויז פיער-פינפטעל ריינע פעטקייט. דאס איבעריגע איז וואסער, זאלץ און צוזאץ. קריסקא איז 100 פראצענט ריינע פעטס.

מיט קריסקא קומען ארויס אלע אייערע געבעקס אזוי גוט וויא מיט דיא בעסטע פוטער און פיעל בעסער וויא מיט שמאלץ.

קויפט היינט א קאן קריסקא און פרובירט עס. איהר וועט זיך שנעל איבערצייגען וויא גוט דאס איז.

פארקויפט אין אלע גראסערי סטארס

מיטעס האבען באריכטעט וועגען זייער טעטיגקייט, די באריכטען פון די איבעריגע קאמיטעס איז אפגעלעגט געווארען אויף דער קומענדער זיצונג.

די ליגעל - קאמיטע האט דערצעהלט וועגען איהרע פארהאנדלונגען מיט די עמיגראציאנס - בעאמטע וועגען אריינלאזען די דעלעגאטען פון די שטאאטען אהן קיינע שוועריגקייטען. די קאמיטע איז זיכער, אז איהר ארבייט וועט האבען דעם נויטיגען ערפאלג.

די האל - קאמיטע האט באריכטעט אז פאר די זיצונגען פון דער קאנווענשאן איז גענומען געווארען דער פארעסטערס האל, און אז עס ווערען געמאכט פארזוכען צו קריגען דעם גרעסטען האל פון טאראנטא פאר דער ערעפענונגס - פארזאמלונג.

די פארוויילונגס - קאמיטע האט דערצעהלט וועגען פארשידענע הכנות צו געבען די דעלעגאטען און אויך דער גאנצער אידישער ארבייטערשאפט פון טאראנטא א "גוד - טאים". די פארוויילונגס - פלענער שליסען איין א באל, קאנצערט, באנקעט, אויספאהרען א. אז. וו.

דער בוחשעט פון די קאמיטעס, וועלכע האבען באריכטעט וועגען זייער ארבייט, באטרעפט נאהענט פון 2,300 דאלאר.

דער סעקרעטאר פון קאנווענשאן - קאמיטעט, מר. י. ריינאף איז באאופטראגט געווארען צו באריכטען וועגען דער טעטיגקייט פון דעם קאמיטעט אין דער אידיש - ראדיקאלער פרעסע.

ווי עס איז צו זעהן פון די צוגרייטונגען, וועלכע ווערען געמאכט, וועט די קאנווענשאן זיין א גרויסע היסטארישע פאסירונג, סיי אין דעם לעבען פון דעם ארבייטער - רינג און סיי אין דעם לעבען פון דער אידישער טאראנטא.

מעדיצינישע הילף פאר סאוועטען - רוסלאנד.

אויף דער איניציאטיווע פון דעם היגען אידישען סאציאליסטישען פאראיין איז לעצטענס געגרינדעט געווארען א ספעציעלע ארגאניזאציע אויף צו העלפען סאוועטען - רוסלאנד מיט מעדיציני־

ארויסצואווייזען ממשות'דיג זייער סימפאטיע און סאלידאריטעט מיט די רוסישע ארבייטער אין זייער הערואישען קאמף. און איבעראל ווערען די פארשטעהער פון דער ארגאניזאציע ווארים אויפגענומען. די אידישע ארבייטער ווייסען, ווי אפצושאצען דעם גרויסען היסטארישען קאמף פון די רוסישע ארבייטער, ווייסען וועגען דער קאפיטאליסטישער קאנספיראציע צו שטירצען די סאוועטען - רעפובליק דורך בלאקאדע און אינטערווענציע, דורך הונגער, נויט און קראנקהייט, און באגרייפען זייער פראלעטארישע פליכט פון העלפען די, וועלכע שטעהען אין אוואנגארד פון דער סאציאלער רעוואלוציע.

די ארגאניזאציע פארמעסט זיך אויך צו גרייכען די קאנאדישע ארבייטער, אויך זיי פאראינטערעסירען אין דער ארבייט, און זיי קענען שוין פארצייכענען אן ערפאלג אויף דעם געביט. דער באקאנטער קאנאדישער ארבייטער פיהרער מאקדאנאלד האט צוגעזאגט זיין שטיצע און ער פלאנעוועט צו גרינדען אן ענגלישע ארגאניזאציע פאר דעם זעלבען צוועק.

דער ברייטער עולם פון טאראנטא וועט האבען די געלעגענהייט אין גיכען צו באקאנען זיך מיט דער טעטיגקייט פון דער ארגאניזאציע. עס ווערט געפלאנעוועט א גרויסע פארזאמלונג אין מעסי האל, וואו דער הויפט - רעדנער וועט זיין דער רעדאקטאר פון 'ס'אוועט - ראשיא'', דער אפיציעלער ארגאן פון דער באלשעוויסטישער רעגירונג אין אמעריקע.

ביז איצט האט די ארגאניזאציע געזאמעלט 300 דאלאר און האט אויך ארויסגעשיקט בריעף צו אלע דאקטוירים און קראנקען - שוועסטער פון שטאט אויפמערקזאם מאכענדיג זיי אויף דער פליכט פון דער מעדיצינישער פראפעסיע צו העלפען מעדיציניש סאוועטען - רוסלאנד.

לינקער פועלי - ציון פאראיין געגרינדעט.

די אידישע ארבייטער - גאס פון טאראנטא איז לעצטע וואך באריכערט

ווי דאס אידישע פאלק וועט דארפען קעמפען פאר זיין סאציאלע און נאציאנאלע באפרייאונג.

ווי באקאנט, איז לעצטענס פארגעקומען א שפאלטונג אין דער אלוועלטליכער פועלי - ציון באוועגונג. די פארטייען פון די פארשידענע לענדער צוזאמענקומענדיג זיך אין ווין צו דער פינפטער וועלט - קאנווענשאן האבען זיך ניט געקענט איינינגען אויף איין איינהייטליכער פראגראם, האבען פארשידען אויסגעפאסט דעם איצטיגען מאמענט און דעם וועג אויף וועלכען עס דארף איצט געהן דער אידישער פראלעטאריאט און די באוועגונג האט זיך געשפאלטען אויף "לינקס" און 'רעכטס" — די זעלבע ערשיינונג, ווי אין דער גאנצער סאציאליסטישער וועלט.

אויך אינערהאלב די פארטייען גופא זיינען פארגעקומען שפאלטונגען. אין אמעריקא, אין קאנאדע האט דער לינקער עלעמענט, וועלכער איז איצט אין דער מינאריטעט, זיך אפגעטיילט פון דער פארטיי און געגרינדעט א זעלבסטשטענדיגע פארטיי.

לעצטען פרייטאג איז אויף דער איניציאטיווע פון פ. האלפערין, מיט ארבייטער פון "אידישען זשורנאל" געגרינדעט געווארען א פאראיין פון דער לינקער פארטיי, נאך א רעדע פון דעם איניציאטאר וועגען דער איצטיגער לאגע אין דער פ. צ. באוועגונג, האבען זיך אנגעשלאסען 10 מיטגלידער אין דעם נייעם פאראיין און האבען גלייך ביגעשטערט א געוויסע סומע פאר דעם ארגאן פון דער פארטיי "די פראלעטארישע שטימע".

דער פאראיין פלאנעוועט צו מאכען זיין ערשטען עפענטליכען ארויסטריט מיט א לעקציע פון דר. פ. וואטענבערג, דעם פיהרער פון די עסטרייכישע פועלי ציון, וועלכער געפינט זיך איצט אין אמעריקא.

די אידישע ארבייטער באוועגונג אין סאוויעט רוסלאנד

פון וויטעבסק שרייבט מען צום א. ק. ב.:

אין נעוועל איז דעם 17-טען אקטא־

גענד. מיט באגריסונגען זיינען צוו אנדערע ארויסגעטרעטען פארשטע פון "קאמוניסטישען בונד, פועלי ציון, "יונגענד בונד".

די קאנפערענץ וואס איז צוזאמ רופען געווארען דורך די רויטע היקס מארען, האט געדארפט ענטשיידען פראגע: צו מעגען עקזיסטירען ב דערע ארגאניזאציעס פון דער אידי ארבייטער יוגענד, אדער זיי דארפ זיך לאזען צושמעלצען אין דער אל מיינער קאמוניסטישער מאסע.

וועגען די קולטורעלע אויפגאבען דער אידישער ארבייטער יוגענד האט פערירט חבר יאפע. ער האט דערט דעם גורל פון דער קולטור אין איצט און גערופען די אידישע אר טער יוגענד צו לערנען די פראלעטאר קולטור אין זייער מוטער שפראך. גלייכצייטיג האט ער זיך אבער אר געזאגט נעגען באזונדערע אידישע אר גיזאציעס. דער פארשלאג האט גערופען שארפע דעבאטען. די בונדיסטען האבען געפאדערט באזונד אידישע קלובען און אידישע ארבייט ארגאניזאציעס.. זייער פאדערונג אבגעווארפען געווארען — לויט מעלדעט דער היגער "רויטער שט — כמעט איינשטימיג. עס שלאסען געווארען, אז די אידיש בייט זאל צווישען דער אידישע אנגעפיהרט ווערען אין דעם אל קלוב פון דער ארבייטער יוגענד.

א רעפעראט פון חבר יוהס שילדערט די שעדליכקייט פון דערע אידישע ארבייטער יוגענד זאציעס און גערופען צו צושמ אין דעם אלגעמיינעם רוסישען פארבאנד.

נאך א שארפער דיסקוסיע זיציע איז אויך אזא רעזאלוציע זין אנגענומען געווארען.

ווענט ראַ־עלעסטע און ב איוסקינפטען פאר אינשורענס רעט זיך צו:

פ. ליוואי

P. LEVI

...ר שטעדטל ארום ביאליסטאק

...ריזערינג פון פיידוש 4.)

...רדער: ביאליסטאק — 15,000

...שטעטל: 1,215,000 מארק.

...ט איבעריגע געלד איז געלאזען ... דעם ועד הקהלה צו באנוצען עם ... שטעטעו. די שלוחים זאגען ... חרוב פון דעם שטעטעל באגלייט ... ענטע כרפות פון דער באפעלקע־...

...עס איז אינטערעסאנט צו באמער־... — פערענדיגט דער באריכט: "אז ... שטעטעל איז אויפגערעכט געווארען, ... פארארימטער געשטעלט געווארען ... די פיס הורך א האלבען מיליאן ... געשיקט פון קרובים און א פאר ... דאלאר אלגעמיינער הילף".

HIPPODROM...

...וואך פון 20־טען דעצעמבער

...נארמאן, די פאלי מיידלאך,

...פרינצעסין ווא לעמקא.

ספעציעל בילד

...טאם מיקס אין "די טעקסאן"

...ריטשארדס, די דאנס אקראבאטען ... מיידלאך פון מאלאקיני.

א סאנשיין קאמעדיע.

הערט א מעשה

...א מאן זאגט אז ער איז דער גרעס־... אידישער קינסטלער וואס טא־... האט וואן אמאל געהאט. ער ...ם, ער פיקסט, אלערליי מא־... גראמאפאנען, סקיילס, שלע־... נייע שליסלען, בייבי קע־... קרזשעס, אייזערנע פענסעס, אדער ...פירען, סטאוום ריפיירט און גענ־... עלט און קאנעקט. ספעשעל אין ... סטאוום וואס באקען ניט. פארשידענע ... ארטיקלען פון שטאל, אייזען, אדער ... מעטאלען.

...ש־ש־ש־ש — לאכט ניט, נאר טרייט ... און איבערציינט אייך. הונדערטער ... האבען שוין געטרייט און זיי זיינען ... גאנץ צופרידען, און דאס איז ... שלייפער 9 קענזינגטאן עוו.

...טעלעפאן קאלעדוש 6621.

די „טריבונע“ ערשיינט ווידער

פון לאנדאן שרייבט מען צום אידי־שען קארעספאנדענץ ביורא

אין די אקטיוועסטיש־ציוניסטישע קרייזען איז מען זעהר צופרידען פון דער ידיעה, אז די "טריבונא" הויבט ווידער אמאל אן צו ערשיינען. די טריבונא איז ווי באוואוסט שוין איינמאל ארויסגעגאנגען אין קאפענהאגען אונטער דער רעדאקציע פון וו. זשאבאטינסקי און מאיר גראסמאן. דער זשורנאל האט זיך דאמאלס אויסגעצייכענט מיט זיין לעבעדיגקייט און שעהנער ליטעראַרישער פארמע. ער פלעגט זיך שטענדיג באשעפטיגען מיט די וויכטיגסטע פראבלעמען פון אידישען לעבען און געזוכט מוטיג און עהרליך צו געפינען אויף זיי אן ענטפער.

אין דער קאפענהאגענער פעריאדע האט די טריבונא זעהר בראוו געקעמפט פאר א אידישען קאנגרעס פרינציפען וואס זיינען צום אנהויב אויסגעלאכט געווארען און שפעטער צו ניט נאר געקראגען מויד זענדע ענטוזיאסטישע אנהענגער נאר אויך געווארען דער לאזונג פון כמעט יעדען אידישען צוזאמענפאהר.

די טריבונא וועט איצט ערשיינען אין לאנדאן אונטער דער זעלבער רעדאקציע — זשאבאטינסקי־גראסמאן — און צוויי מאל א חודש.

דער צייטווייליגער אדרעס פון דער רעדאקציע איז:

טריבונא 138 בריק ליין, לאנדאן איסט.

קומט צום גראנדיעזען באזאר

אין מיקאל סטריט שוהל

מאנטאג, דינסטאג און מיטוואך דעם 3־טען, 4־טען און 5־טען יאנואר 1921

אפען יעדען אווענט פון 8 ביז 12

די גאנצע איינאהמע געהט צו העלפען די מלחמה קרבנות פון פולען און הוראשקעוואהלינער גוב.

זיי זיינען א טייל פון די אומגליקליכע ווערמענס לײדען עס האבען צו זיך ניט קיין גלייכען אין דער מענשליכער געשיכטע. זיי זיינען די איבערגעבליבענע, וואס האבען צוגעזעהען די שרעקען די הײדאמאקעס פון פעטליורא'ן, זעליגוסקי'ן און אנדערע פינסטע טיפוסים האבען אויף זיי געבראכט. זיי זיינען די, וועמעס מוטערס, קינדער און שוועסטער מען האט פריהצייטיג פון דער וועלט צוגענומען.

די איבערגעבליבענע, די צובראכענע, די פאראומגליקטע, נאקעטע און הונגעריגע, האבען נאר איין האפנונג, די שטיצע פון זייערע אייגענע און פריינט ד א.

ווילען מיר זייער האפנונג אפנארען?

ווילען מיר זייערע ליידען ניט פארלייכטערן?

קומט צום באזאר און גיט אייער ענטפער.

א דאנק דער פריינדשאפט פון הונדערטער פריינד, האבען מיר געזאמעלט סחורה פאר היבשע עטליכע טויזענד דאלאר, אבער איהר מוזט קומען צום באזאר און זעהען אז קיין איין ארטיקעל זאל ניט פארבלייבען.

יעדער דאלאר קאן דערהאלטען ביים לעבען א פאמיליע א גאנצע וואך צייט.

טוט אייער פליכט קומט צום באזאר, געדענקט דעם דייט 3, 4 און 5־טען יאנואר אין מיקאל שוהל

אראנזשירט פון פולינער און הוראשקער אונטערשטיצונגס פעראיין.

שפארט אליין און זעהט אויך אז אייער קינד זאל שפארען

מיט איין דאלאר קענט איהר עפענען אן אקאונט און אוועקלעגען דעם פונדאמענט פאר אייער צוקונפט

יעדער דעפאזיטאר באקומט אהיים א שעהנע סייף אין וועלכער ער קען שפארען קלענערע סומען

געוואוינט צו אייער קינדער זאל זיין שפארזאם

ה. ווײנבערג

BANKER

253 קווין סטריט וועסט

אין אפיס פון „אידישען זשורנאל“

זשורנאל האל

דער „זשורנאל האל“ איז צו פארדינגען צו חתונות, פערזאמלונגען, לעקציעס און עהנליכע אונטערנעהמונגען.

דער „זשורנאל האל“ האט פלאץ פאר 300 מענשען

וועגען אלע איינצעלהייטען אין „זשורנאל“ אפיס — 251 קוויז סטריט וועסט

ווער געהט חתונה האבען?

מיר האבען א גרויסען אויסוואהל פון דרעס, טאקסידא און פראק סוטס. צו פארדינגען צו די ביליגסטע פרייזען.

פרימאן ברידער 571 יאנג סטריט

טעלעפאן נארט 3270

טאראנטא כשר ווארשט און פיש סמאוקינג מאנופעקטשורינג

מיר מאכען באקאנט אז איהר קענט ביי אונז באקומען צו יעדער צייט געסמוקטע פישען, אויך מאכען מיר די בעסטע ווארשטען און פאסטראמא. מיר קויפען נאר כשר'ע פליישען פון די אידישע חאלסיילער. די שטרענגסטע כשרות לויט די אומשטענדען.

ארדערס ווערען פינקטליך דעליווערט. קאנטרי ארדערס בעליווערט פון א דאלאר און העכער.

גיט אונז א טרייעל און איהר וועט דאן בלייבען אונזער שטענדיגער קאסטומער.

משה דייוויס

266 פארלאמענט סט. טעל. מיין 909

אויפמערקזאם!

צו אלע שטאדט און קאנטרי פעדלערס און דילערס אין דזשאנק

מיר קויפען אלצדינג אין דזשאנק. מיר זיינען אנפאנגער דא אין שטאדט און צאהלען די העכסטע פרייזען.

גוטע באהאנדלונג! קיין ווארטען!

קומט און איבערצייגט אייך.

The United Mill Stock and Metal Co.

59 Frederick St. Toronto

איין בלאק פאר שערבארן סטריט.

נאטיס

מיטוואך דעם 15־טען דעצעמבער

וועט ערעפענט ווערען אן ערשטע קלאס

כשר דעליקאטעסען סטאר

אין 728 קווין סטריט (קארנער קלערמאנט)

עס וועט זיין א גרויסער אויסוואהל פון כשר'ע פיש, פלייש א. ז. וו. צו זעהר מעסיגע פרייזען.

מענדעלסאנ'ס דעליקאטעסען

טעלעפאן קאלעדזש 5377, ארדערס דעליווערט.

2 סענט ביליגער אויפ'ן פונט 2 סענט

ביים באוואוסטען ווארשט מאנופעקטשורער

אליהו דאלגין

פון דער ווארשאווער כשרה ווארשט פעקטארי.

די בעסטע און כשרסטע ווארשט גאראנטירט פון די בעסטע לייט. מיר פארקויפען יעצט מיט צוויי סענט ביליגער אויפ'ן פונט צו אונזערע נייע און אלטע קאסטימער. פרעגט דעם פרייז ביים טעלעפאן אדער מיי לעטער

אונזער אדרעס 671 ריטשמאנד וועסט טעל. עדלייד 2658

ארדערס דעליווערט איבעראל

דער זיכערער וועג צום ערפאלג?

Prof. Michael Angelo

זיכער! דער בעסטער וועג צו האבען ערפאלג איז אנפאנגען לערנען ביי א גוטען לעהרער. באטראכט דאס נאר גאנץ גוט! און קומט צו פראפעסאר מייקעל אנושעלא נאך מוזיק לעסאנס פאר אייך אדער אייערע קינדער. איהר וועט אויסגעפינען אז פר. אנושעלא'ס סיסטעמע און ערפאהרונג אין לערנען וויאלין, מאנדאלין, קארנעט, סאקסאפאן, אדער אירגענד וועלכען אנדערען אינסטרומענט וועט אייך פיהרען צו א זיכערען ערפאלג. מיין מאטא איז: „א גוטער מוזיקאלישער אנפאנג“ און דאס איבעריגע איז לייכט. באדינגונגען זעהר מעסיג.

סטודיא 450 ספעדינע עוו. טעלעפאן קאל. 17

פיין און פייפערניק

לאיערס און נאטארי פאבליק.

קאא אפיסעס — קארנער דאנדעס און ספעדינע עוו. 514 דאנדעס סטריט וועסט

איבער דער בענק און נאווא סקאשיא.

טעלעפאנען: קאל. 6073, קאל. 5761, קאל. 8788.

דזשיי וו בראדי און קא.

באריסטער, סאליסטער, נאטערי און א. ז. וו.

אפיס אין 710־711 טעמפעל בילדינג. טעלעפאן ערעלייד 8086.

פעסטאר און שולמאן

לאיערס

808 לעמסדען בילדונג. טאראנטא.

6 עדלייד סטריט איסט קארנער יאנג סטרים.

טעלעפאן מיין 4359.

לואיס ס. סינגער

לאיער און נאטארי פאבליק

קאמישאנער פאר אלע פראווינצען פון ס ענערע.

לאא אפיס 154 סימקא סטריט.

טעלעפאן ערלייד 1440 — וואווינונג 433 פאלמערסטאן בולווארד

טעלעפאן ערלייד 1441 — טעלעפאן קאלעדזש 4866.

דזשיי. דזשיי. גלעס

לאיער און נאטארי פאבליס

(פון דער פירמא עלדזשי און גלעס)

אפיס רום 34 אימפיריעל בענק בילדינג קארנער יאנג און קווין

טעלעפאן אדלייד 6089 — רעזידענץ טעלעפאן פארק. 960

דר. א. ל. הימעלשטיין

דענטיסט

דאמיניאן באנק בילדינג קארנער מיקאל או. דאנדעס סטריט. קאל. 6441.

דר. ה. דייווידסאן

דענטיסט.

אין דער נייער ראיעל בענק בילדינג

קארנער דאנדעס און טשעסטנאט — טעלעפאן עדלייד 1789

דר. ב. ברעגמאן

דענטיסט

בעסטע ברידזש ארבייט פאר מעסיגע פרייזען.

544 קווין סטריט וועסט, איבער הופערס דראג סטאר, טאראנטא.

טעלעפאן קאלעדזש 9610.

ספעשעל נאטיס צו אונזערע קאסטימערס

ארדערט קוילען יעצט און ווארט ניט אויף דער לעצטער מינוט, ווייל שפעטער וועט איהר צאהלען דאבעל און דאצו וועט איהר גאר ניט קענען באקומען.

THE EATON COAL CO.

Phone Ad. 2696

איטאן קאהל קא.

אפיס 352 קווין וועסט טעל. עדל. 2696

50 דאלאר א טאג פאר קאנטרי פעדלערס

אויב איהר וועט פארקויפען אונזערע מענער און ליידיעס פאר קאוטס, אויך פאר סעטס לויט דעם רעדוצירטען פרייז פון אונזער יעצטיגען אויספארקויף

27.50 פאר מענער און ליידיס קאוטס

ליידיס פאר כעטס פון 8 דאלאר און העכער

יונייטעד פאר קאמפאני

82 טשעסטנאט סטריט

טעלעפאן עדלייד 3583

קויפט אייערע פוילען פון

יאנעזווער בראדערס

וואו איהר בעקומט בלויז ראזשערס קוילען מיט דזשערס פיקע

268½ קווין סט. וועסט — טעלעפאן עדלייד 8[illegible]